

MEHMET EMİN ERTAN

ALLAH'IN DOSTU

HZ. İBRAHİM

a - tarihçe

b - piyes

(4 bölüm)

ERTAN YAYINLARI

Bu kitabın basın ve yayın hakkı sahibine aiddir.

Kapak : Turan Sevgili

Resimler : Müslim Abacı

Tashihler: Salih Nuri Okullu ve İsmail Özcan tarafından yapılmıştır.

Muhterem anne ve babama...

I. KISIM

(ÖNSÖZ ve TARİHÇE)

Ö N S Ö Z

Şu anda kendimi, gerçeği, yalan ve hurafelerden ayırd edebilen ve en büyük eleştirici olan okuyucularımla başbaşa hissediyorum.

Gerek birinci kısımda ki tarihçede ve gerekse ikinci kısımdaki dört bölümlük piyeste dikkat ettiğim hususlar şunlardır :

- 1 — Konuyu tamamen Kur'ân-ı Kerîm ve Hadîs-i Şerîflerle tam bir mâna birliği içinde aldım. Böylece her iki kısma da ışık tutan en büyük etken Kur'ân ve Hadîstir.
- 2 — Tarih kitaplarının en muteber ve herkesin itimadını kazanmış olanlarından istifade ettim. Bize aktarılan gerçek veya rivayetlere sadık kaldım, ifadeleri dahi bozmamaya çalıştım.
- 3 — Eğer kendi kanatimi arz ediyorsam, bunu açıkça söyledim ve bu kanatin kendime ait olduğunu belirttim.

Piyes kısmını yazarken, perde olarak değilde, bölüm olarak ayırdım. Buna sebep de, oyunları kendi şartları içinde daha iyi açıklamak ve maksadı daha sade olarak ele alabilmek içindir.

1. Bölümde : Nemrud ve saltanatını, halka olan zulmünü işledim.

2. Bölümde : Urfa'nın, dünyaca meşhur olan çiğ köftesini ve tâ Nemrud'a dayanan hikâyesini ele aldım.
3. Bölümde : Nemrud ile Hz. İbrahim'in mücadelesini,
4. Bölümde : Hz. İbrahim'in kişiliğini ve bütün dünyaya kabul ettirdiği, darb-ı mesel haline gelen cömertliğini ifadeye çalıştım.

Her iki kısımda da açık fakat anlamlı ifadeleri kullanmaya, herkesin anlayacağı bir dille gerçeği yansıtmaya çalıştım.

Bütün bu çalışmalarımı, birçok yanlış ve hataları, bir doğruyu görünce diğerlerini bağışlayabilen sabırlı ve irfan sahibi okucuların hoş görüsünü umarak kaleme aldım.

Tevfik ve hidayet Allah'tandır.

Mehmet Emin ERTAN

I. KISIM

HZ. İBRAHİM'İN DOĞDUĞU YER VE ZAMAN

Hz. İbrahim Nuh Tufanından 1918 sene sonra USA (1) veya KUSA (2) şehrinde, muhit olarak da Ken'an (3) veya Babil (4) de doğduğu rivayet edilmektedir. Bugün bu muhiti araştırdığımız zaman, bu konu ile ilgili kalıntıların URFA da mevcudiyeti ve Babil mıntikasının, Urfa'nın geniş bir daire olarak etrafını içine aldığı, ortaya çıkmaktadır. Kendi kanaatimi ifade etmeye çalışırken, bazı ip uçlarından ve dayanılması gereken delillerden hareket ederek şu hususları da belirtmek isterim : -Zira tarih, geçtiği ve değiştirdiği gibi, insanlar ve isimler de değişmiştir.- Meselâ : Urfa'nın daha önceki isminin EDESSA, REHA, UR, URHA ve nihayet URFA olmuştur. Belki de tarihte Usa olarak ismi geçen şehir Urfa'dır.

Hz. İbrahim'in Urfa'da doğduğunu bize kanıtlayan deliller şunlardır :

1 — Hz. İbrahim'in annesi, -Nemrud'un kor-

(1) İslâm Ansiklopedisi Cilt : 5-11, İbrahim mad.

(2) İslâm Ansiklopedisi ve El Bidaye Ve'n-Nihaye C : 1, Sh. 139

(3) Tarih-ü İbn-il Verdi

(4) Tarih-i Taberi Bab Hz. İbrahim

kusundan- gizlice bir mağarada doğurmuş ve Hz. İbrahim'i bu mağaraya terk ederek saklanmaya ve çocuğu saklamaya çalışmıştır. Bugün yeryüzünde Hz. İbrahim'in doğduğu yer olarak rivayet edilen ve asırlardır tevatür haline gelmiş olan mağara Urfa'dadır. Tarihçilerimiz eğer Urfa'yı reddediyorlarsa, lütfen nerede ve hangi mağara olduğunu belirten bir rivayeti göstermek gayretinde de bulunmaları vicdanî bir borçtur.

2 — Hz. İbrahim'in ateşe atıldığı rivayet edilen MANCILIK'lar da bugün hâlâ küfürde olanları utandırmak istercesine ayakta durmaktadır. Bu tip bir mancılık hiçbir yerde olmayıp ve hiç kimse tarafından başka bir rivayet de gelmemiştir.

3 — Urfa gibi çok sıcak bir iklime sahip ve suya çok ihtiyacı olan bir şehirde -Mancılıkların tam önünde- birbirini tamamlayan ve insanı hayran bırakan 150X30 metre genişliğinde bir göl olup, göl ve balıklar, gelen misafirleri, ziyaretçileri Hz. İbrahim'in ateşe atıldığında, ateşin Allah'ın emri ile su, odunların da balık olduğunu kanıtlayıcı, daha doğrusu bu mucizeyi ispatlayıcı bir müjde gibi karşılamaktadır.

4 — Nemrud'un Urfa'da yaşamış olması, tahtının Urfa'da olduğu, yer gösterilerek ve «Nemrud'un Tahtı» adıyla rivayet edilmesi, Hz. İbrahim'in doğduğu mağaranın, ateşe atıldığı yer olan gölün Urfa'da ve bir arada olması, Allah'ın sevgilisi olma şerefine ve derecesine erişen Hz. İbrahim'in Urfa'da doğduğu rivayetini doğrulamaktadır.

Ayrıca : Hz. İbrahim'in doğduğu mağara ta-

mamen bir kaya oyuğu olduğu halde, içinde bugün halen mevcut ve Zemzem suyundan sonra en mukaddes su olarak bilinen suyun -bütün şehrin suyu, kuyuları kuruduğu zamanda bile- mevcudiyetini muhafaza etmesi de ayrıca enteresan özelliklerinden biridir.

Şimdi, Hz. İbrahim'in doğduğu mağara olarak bildiğimiz ve bildiğimizi, değerli okuyucularımıza açıklamaya çalıştığımız bu mübarek makam, Hz. İbrahim'in şanına ve şerefine yakışır şekilde tamir ve imar edilmek suretiyle gözler kamaştıran bir ihtişamla büyümekte, İmaret -haneler, Misafir- haneler, Kur'ân Kursları gibi tesisleri de derneği tarafından tamamlanmaktadır.

Asırlar öncesine dayanan bu hususta, yanıldığımız bir taraf var ise, bize doğruluğunu kanıtlayan bu kadar delil ve tesadüfler sebebiyle bizi başışlayacağınızı umarım.

Hz. İBRAHİM'İN SOYU

Hz. İbrahim, Nuh tufanından 1918 sene sonra dünyaya gelmiş (1) olup, babasının adı : AZER'dir. (2) Diğer bir lakabının TAREH (3) olduğu rivayet edilmektedir. Aynı kaynaklar, Hz. İbrahim'in annesinin isminin ERNADER BİNTİ NEMR olduğunda da ittifak etmişlerdir. Böylece anne ve babası belli olan Hz. İbrahim'in soyu, Hz. NUH'a ka-

(1) İslâm Ansk. C : 5

(2) Kur'ân-ı Kerim ve El Bidaye Ve'n-Nihaye C: 1, Sh. 139

(3) İbn-i Abbas'ın rivayeti ve İslâm Ansiklopedisi

dar belli olup şu isim, künye ve sırayı takip etmektedir : İbrahim bin Tareh bin Nahur bin Saruğ bin Arağup bin Abir bin Salah bin Keynan bin Efraşed bin Sam bin Nuh (4) (A.S.) olarak karşımıza çıkar.

Hız. İbrahim'in doğduğu zamanda bu muhitin hükümdarı : Nemdud bin Kuşya bin Ken'an bin Ham bin Nuh'tur (5). Nemrud'un künyesi de Hız. Nuh ta neticelenmektedir. M.Ö. 2640 yıllarında yaşadığı rivayet edilmektedir. Çok uzun bir ömür sürdüğü (6) hatta «bin yıl» yaşadığı da tevatür olan rivayetlerdendir. Bütün kaynakların ittifak ettikleri hususlardan biri de : Nemrud devrinde Münecimlik çok geçerli olduğu ve bu devirde en büyük bilginlerin münecim ve yine en geçerli sanatın münecimlik olduğudur.

Hız. İbrahim'in dünyaya geleceği sene münecimler, Nemrud'a : 'Bu yıl bir çocuğun dünyaya geleceğini ve kendisinin saltanatını tehlikeye koyacağını, haber vermişlerdir. Bu sebeble Nemrud'da o beldede, o yıl yeni doğan bütün çocukları, askerleri vasıtasıyla tespit ettirip, hepsini öldürtmüştür.

Durumun vehametini çok iyi kavrayan Erna-der Binti Nemr de henüz Hız. İbrahim'i doğurmadan önce, doğacak çocuğun hayatını garantiye alabilmek için, Nemrud'un veziri ve çok dindar olan kocasını (Azer'i) puta tapması ve çok ibâdet yapması için itikâfa (yalnız başına ibâdete) göndermiştir.

(4) İslâm Ansiklopedisi, Tarih-i Taberi bab Hız. İbrahim

(5) Kamus'ül Alam C : 4, Sh. 4600

(6) Tarih-i Taberi

*Ernader Binti Nemr, Hz. İbrahim'i, hiç kim-
senin haberi olmaksızın -daha önce arz etmiş ve
kendi kanaatımız ile, devam ederek gelen tevatür
rivayet ile sabit olan Mağarada (Makamda)- dün-
yaya getirmiştir. Bir erkek çocuk dünyaya getirin-
ce, Nemrud'un korkusundan, çocuğunu bu mağa-
rada bırakıp giden Ernader Binti Nemr, çocuğu öl-
dürülmektense, O'nu tek başına mağarada terket-
meyi yeğ kabul etmiştir.*

*Aradan bir müddet zaman geçtikten sonra,
çocuğunun akibetini öğrenmek için gizlice mağara-
ya gelen anne, gördüğü mucizeye ve gözlerine ina-
namamıştır. Zira : Hz. İbrahim sağ elinin başpar-
mağını emmekte ve bütün gıdasını bu parmağın-
dan temin edebilmektedir. Allah, Hz. İbrahim'e gı-
dasını bu parmaktan akıtmaktadır. Ayrıca bu ma-
ğara, ilâhî bir nur tarafından aydınlatılmaktadır.*

*Hz. İbrahim'in annesi, çocuğunun yaşadığını
ve O'nun mucizevi bir şekilde beslendiğini, ayrıca
yine mucizevi bir şekilde büyüdüğünü görünce, İb-
rahim'in doğumunu, O'nun emniyeti yönünden,
kocası Azer'den bile saklamış ve kocasına : O'nun
itikafa gittiğinde bir çocuğu olduğunu ve öldüğü-
nü bildirmişdir.*

*Kendi başparmağını emerek beslenen Hz. İb-
rahim'in bir ayda bir yıllık çocuk kadar büyüdü-
ğünü, onsekiz ayda, onsekiz yaşında bir delikanlı
kadar geliştiği de rivayetler arasındadır. İbn-i
Abbas'ın bir rivayetine göre : Hz. İbrahim'in bir
parmağından bal, bir parmağından da süt akardı.
Böylece Hz. İbrahim büyümüş ve kendini müdafaa
edecek çağa gelmiştir.*

NEMRUD

Nemrud ismi, Babil hükümdarlarının veya Firavunlarının şahsına verilen bir ad veya sıfattır. (1). Nemrud bin Ken'an, bin yıl gibi uzun bir yaş yaşamış ve Allah'ın kendisine verdiği birçok imkan ve imtiyazlarla, kendi kendisini gerçekten kudretli ve kuvvetli zannetmek gafletine düşmüştür. Allah'ın, verdiği nimetlere şükredip, Allah'a ibâdet edeceğine, Allah'a âsi olmuş, halkın kendisini ilah olarak kabul etmesini istemiştir. Kendisi putlara tapınmış, halkın hem kendisine, hem de putlara tapmalarını zorunlu kılmıştır. Bu emre itaat etmeyenleri öldürtmüştür. Nemrud, kendisini halka, adâletli, merhametli olarak reklam etmiş, fakat icraatıyla da zulüm ve haksızlığın en güzel örneklerini vermeye çalışmıştır. En basit bir örneği : Kendi saltanatı için, bir yıl içinde doğan bütün erkek çocukları öldürtmesi zannımca iddiamızı ispatlamaya kâfidir.

MANCILIKLAR

Hz. İbrahim'in ateşe atıldığı alet olup 15 metre aralıklı, iki metre civarında çevresi ve 15 metre kadar yüksekliği olup taş bir yapıdır. Halen Hz. İbrahim'in ateşe atıldığı yerde meydana gelen «HALİLLÜRRAHMAN» gölünün tam üstündedir. Aynı yerde asırlar, tarih, gün, devletler, kültür ve milletler değişmiş, fakat Mancılıklar değişmemiştir. Zamanla etrafına kale yapılmış, fakat kaleler yıkılmış, Mancılıklar hâlâ yıkılmamıştır. Şehrin en

(1) Kamus'ül Alam C : 4, Sh. 4600

yüksek yerinde olup, şehire gelen her misafir ilk önce Mancılıklarla karşılaşır.

Mancılıkların şekli hakkında iki görüş ve rivayet mevcuttur :

1 — Hz. İbrahim ile ölesiye mücadeleye girişen Nemrud, Hz. İbrahim'in putlara tapınmayacağını anlayınca O'nu ateşe atmayı kararlaştırır. Fakat hangi usulle ve nasıl ateşe atacağını düşünürken, yanına bir şeytan gelir ve Cehennemde, günahkârları Zebanibelerin ne şekilde attığını anlatır ve mancılıkları tarif eder.

2 — Hz. İbrahim'in ateşe atılma şeklini kendi vezirlerine soran Nemrud'un vezirlerinden HEYZEN adındaki veziri, mancılıkları Nemrud'a tarif etmiş ve Nemrud da beğenmiş, Mancılıkları inşa ettirmiştir. Böylece tarihi mancılıklar da, geçmişten ibret almasını bilen kişilere, Allah'ın dostu Hz. İbrahim'in, kâfir Nemrud'la olan hikâyesini, bıkmadan, usanmadan anlatmaktadır.

Hz. İBRAHİM'İN HAYATI

Nemrud ile arasındaki mücadeleyi anlatacağım. Zira bu kısım tarihçeden sonra, sizlere sunacağım 4 bölümlük bir piyes (oyun)u sunuyorum. Dolayısıyla bu kısımda Nemrud'u mağlup ettikten sonra URFA'dan ayrılmış ve Şam tarafında bir yere yerleşmiştir. Daha sonra Mısır tarafına gitmiş, Firavunla mücadele etmiş, O'nu mağlup etmiştir.

Daha sonra, karısı Hacer ile oğlu Hz. İsmail'i

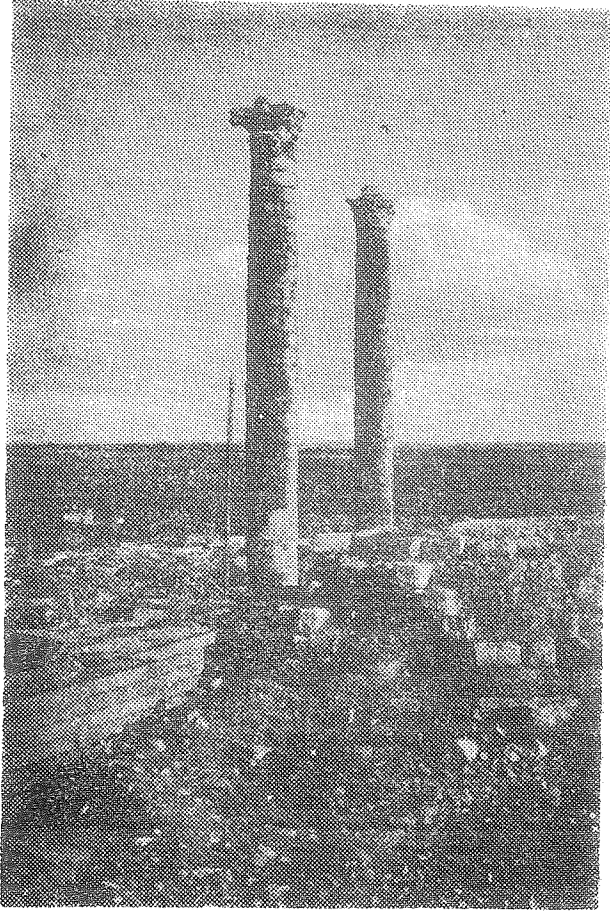
Mekke şehrinin şimdiki yerine götürmüş, onları oraya bırakıp geri dönmüştür.

Kâbe-i Muazzama'nın banisi ve tamircisi olarak bilinen Hz. İbrahim peygamberlik görevini hakkıyla yerine getirmiş. Allah'a olan bağlılığıyla ve akıl almaz cömertliğiyle «En cömert insan» ünvanını da alarak cömertliğiyle tanınan insan haline gelmiştir. 120 yaşında kendi kendisini sünnet eden Hz. İbrahim'in temsil ettiği dine «HANİF DİNİ» denilir. Peygamberimiz Hz. Muhammed'e İslâm Dini gelmeden önce, peygamberimiz de Hanif dinin de idi.

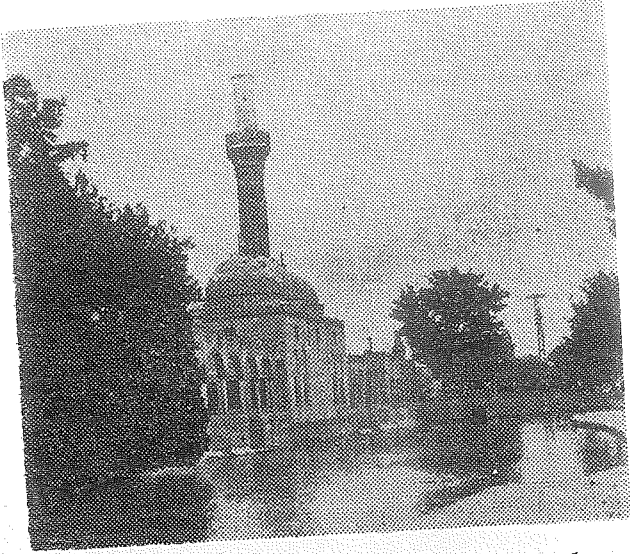
Kudüs civarında HABRUN denilen yerde ki, bir diğer adını da Hz. İbrahim'den alarak HALİL-ÜRRAHMAN denilen yerde ebedi istirahatgahına konulan bu yüce peygamber 175 yaşında vefat etmiştir.

Yüce Mevlâ bizi şefaatinde nail eylesin. Amin.

Mehmet Emin ERTAN

Hız. İbrahim'in ateşe atıldığı Mancılık

**Hz. İbrahim'in ateşe atıldığında göl ve bahçelik olan yer
(HALİLÜRRAHMAN GÖLÜ)**

II. KISIM

PİYES
(DÖRT BÖLÜM)

KİŞİLER

Nemrud	:	Edessa diyarının hükümdarı
Azer	:	Nemrud'un veziri ve İbrahim'in babası
Azer Karısı	:	İbrahim'in annesi
Kumandan Nahur	:	Nemrud'un kumandanı
Efraşed	:	» Ser-kâtibi ve hazinedarı
1. Asker	:	
2. »	:	
3. »	:	
1. Suçlu	:	
2. »	:	
1. Kadın	:	Yaşlı kaynana ve çocuğu öldürülen
2. »	:	anne
Haran	:	Gelin ve çocuğu öldürülen anne
1. Şikâyetçi	:	Halktan bir kadın
2. »	:	
1. Mahkum	:	
2. »	:	
Şeytan	:	
Abir	:	
Çoban	:	Haran'ın kocası
Bir Fakir	:	Hz. İbrahim'in çobanı
Misafirler	:	
Hz. İbrahim	:	Kalabalık bir topluluk
» »	:	Çocuk yaşta
» »	:	Genç yaşta
HACER	:	Peygamberlik devri
	:	Hz. İBRAHİM'İN KARISI

Not: Dekor ve kostümler, konuya göre ayarlanacaktır. Fi-
güranların özelliklerini açıklamamaktaki gayem, bunları re-
jisörün değerlendirmedeki kolaylığı sağlayabilmek içindir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Meclis

Sarayda bir toplantı anında. Nemrud sarı bir taht üstüne oturmuş, tahtın iki tarafına vezirler, askerler sıralanmış kapıda ise nöbetçi beklemekte. Nemrud veziri Azer'e hitaben :

NEMRUD — *Ne var Azer?*

AZER — *Ken'an ve Edessa diyarının ulu hâkimi, bakılacak, halledilecek davalar var. Kudretini ve adaletini göster ki, halkın senin ululuğunu ve değerini anlasın!*

NEMRUD — *Kimlermiş bunlar? Gelsinler, şikâyetlerini söylesinler; öyle bir hükmedeyim ki, adaletimin ne olduğunu öğrensinler!! Sıra ile çağırım huzuruma...*

NÖBETÇİ — *(Kapıdan dışarıya bağırarak) Şikâyetçilerden sıra kimde ise efendimizin huzuruna girsinler...*

2. Meclis

Öncekiler ve iki şikâyetçi. Şikâyetçiler içeri girince saygıyla yere kapanırlar.

NEMRUD — *Ne şikâyetiniz var?*

1. ŞİKÂYETÇİ — *Efendimiz, ben yolda giderken, bu adam bana, hiç suçum yokken omuz vurup yere düşürdü.*

NEMRUD — *Hangi tarafıyla sana vurdu?*

1. ŞİKÂYETÇİ — *Sağ tarafıyla vurdu efendim.*

NEMRUD — *(Şikâyet edilene hitaben) Yap bakalım müdafaanı! Niçin buna omuz vurdun?*

2. ŞİKÂYETÇİ — *Yolda giderken birden ayağım kaydı; bu adam da yanımdan o anda geçiyormuş... Düşmemek için kendisine tutunayım dedim; bana bir omuz vurdu, ikimiz de birden yere düştük. Ben de kendisinden şikâyetçiyim.*

NEMRUD — *Hangi omuzuyla sana vurdu?*

2. ŞİKÂYETÇİ — *Sağ omuzuyla.*

NEMRUD — *Adaletime sığınmakla en doğru hareketi yaptınız. Ben adaletle hükmeden bir hükümdarım. Siz ikiniz de birbirinize sağ tarafınızla vurmuşsunuz. Her ikinizde suçlusunuz. Her ikinize de sağ omuz fazla geliyor, bu sebeple sağa sola çarpıyorsunuz. Mademki taşıyamıyorsunuz ben de verdiğim omuzlardan birini geri alıyorum. (Askerlere hitaben) Nöbetçiler! Bu iki suçlunun sağ kolunu omuzundan itibaren kesin. Buyruğum derhal yerine getirilsin. (Askerler koşup suçluları dışarı sürüklerler suçlular ise feryat ederek af çığlıkları atarlar.) (Nemrud veziri Azer'e yönelerek) Gördün mü sevgili vezirim (suçluları işaret ederek) birine torpil veya birine haksızlık et-*

medim, her ikisini de eşit tuttum. (Nöbetçilere dönerek) Başka şikâyetçi var mı? Çağır gelsin.

NÖBETÇİ — (Kapıdan bağıırır) Sıra sizde, girin içeri.

3. Meclis

(Öncekiler ve biri yaşlı biri genç iki kadın ile bir delikanlı üç kişi içeri girer)

NEMRUD — Nedir şikâyetiniz?!

YAŞLI KADIN — Efendimiz, şu gördüğün iki kişi benim oğlum ile gelinimdir. Gelinim, oğlumun parmağında oynatıyor; her istediğini, her dilediğini ona yaptırıyor. Bu da yetmezmiş gibi bana her türlü hakareti yapıyor; bana cadı, moruk, pis kocakarı ve buna benzer hatta daha ağır hakaretler, küfürler ediyor. Oğlum da ondan geri kalmıyor, bana değil, ona inanıyor bana bakmıyor. İhtiyacımı karşılamıyor, beni beslemiyor ve bana gereken saygıyı göstermiyor. Adaletine sığınıyorum.

NEMRUD — (Keyifli bir şekilde ve geline dönerek) Bu kadın doğru mu diyor?

GELİN — Hayır efendimiz... Bu kadın bana kaynana değil sanki düşman. Kendisine ne yaparsam suç oluyor. Yaptığım iyiliklerin hepsi boşa gidiyor. Her hareketimi söz ediyor. Bu da yetmezmiş gibi beni oğluna devamlı şikâyet ediyor ve onu aleyhimde kışkırtıyor. Oğlu da bu iftiralara inanarak bana hakaret ediyor,

beni dövüyor. (Kaynanasını itham ederek) Bu kadının yüzünden evden kovulduğum bile oluyor. Adaletine sığındım efendimiz...

NEMRUD — (Delikanlıya hitaben) Sen ne dersin bu iddialara, bak hem annen hem de kadının senden şikâyetçi. Sen de müdafaanı yap bakalım!

GENÇ — Sultanımız, efendimiz : bu kadın benim annemdir. Gördüğünüz gibi çok yaşlıdır. Ne dediğini, ne yaptığını bilmiyor. Bir bana, bir kadınıma karışıyor. Ne yapsak suç, ne yesek suç, ne giysek suç oluyor o da yetmezmiş gibi aynısını kendisi de istiyor. Halkın içinde, herkesin yanında bize olmaz hakaretler yapıp bizi rezil ediyor. Kadınıma gelince o da, ona gereken saygıyı ve sevgiyi göstermiyor. Kadınıma, anneme gereken saygıyı göstermesini söylediğimde bana da karşı geliyor. Doğrusu ben de ne yapacağımı şaşırılmışım. Bunun için yüce divanına geldik, öyle bir adaletinle hükmet ki biz de ne olacağımızı bilelim... Benim dileğim, hiç birimizin hakkı birimizde, kalmamasından başka bir şey değildir...

NEMRUD — (Sözünü keserek) Yeter anlaşıldı. Her üçünüz de suçlusunuz. Üstelik her üçünüz de hayatınızdan şikâyetçisiniz. Bana düşen büyüklük, sizleri bu ıstıraplı hayattan kurtarmaktır. Karşımda huzursuz kişileri görüp te ben de huzursuz olmak istemem. (Askerlere dönerek) Nöbetçiler, bunların üçünü de götürüp hemen öldürün!!!

ÜÇ ŞİKÂYETÇİ — (Üçü bir ağızdan) Aman efen-

*dimiz bizi bağışlayın (birbirlerine bakarak)
hele benim hiç suçum yok!*

NEMRUD — *Çabuk öldürün, kurtulsunlar bu azabtan hah hah ha... (Askerler şikâyetçileri sürükleyerek dışarı çıkarırlarken onlar da feriyatlarına devam ederler... Bir iki saniye sonra ses kesilir. Nemrud sözüne devam ederek) Gördünüz mü... İşte hem sesleri kesildi hem de ıstırapları. Her üçüne de eşit muamele yaptığım için ortada haksızlık da yoktur. (Nöbetçiye) Başka şikâyetçi var mı?*

NÖBETÇİ — *İki kişi var efendimiz.*

NEMRUD — *Gelsinler onlarında derdleri ne imiş halledelim.*

NÖBETÇİ — *(Dışarıya seslenerek) Girin. Efendimiz sizi istiyor. (İçeri iki kişi yerlere kadar eğilerek girerler. Kıyafetlerinden zengin oldukları anlaşılır.)*

4. Meclis

(Öncekiler ve iki şikâyetçi)

NEMRUD — *(1. Tüccara sorar) Ne şikâyetin var?*

1. TÜCCAR — *Efendimiz, ben tüccarım. Mal alır mal satar ticaretle uğraşırım. (Yanındaki adamı göstererek) Bu adama mal verdim al sat, kârına da ortak olalım, hem sen kazan hem de ben kazanayım dedim. Aldı malı götürdü ve sattı, malımın parasını veriyor fakat kârın-*

dan olan hissemi vermiyor. Ben de efendimizin yüce adaletine sığınmak ve hakkımı almak için huzuruna geldim. Hakkımı isterim...

NEMRUD — Güzel (ikinci tüccara dönerek) Sen ne diyorsun? Müdafaanı yap bakalım.

2. **TÜCCAR** — Ben bu tacirden mal aldım. Satınca parasını vereceğim diye. Götürüp malı sattım ve parasını getirip verdim. Kendisi malı bana satarken zaten kâr etmişti. Şimdi kalkmış bir de benim kârımdan hisse istiyor. Ben de kendi kârımı kendisine vermedim diye beni şikâyet etti.

NEMRUD — (Sarayın baş kâtibine dönerek) Efrahşet.

EFRAHŞET — (Hürmetle eğilerek) Buyur sultanım.

NEMRUD — (Tacirlere dönerek) Zenginliğiniz nicedir? Söyleyin kâtibim kaydetsin. (Efrahşet'e hitaben) Ne kadar malları var hepsini yazıp tespit et.

EFRAHŞET — (1. Tüccara) Söyle bakalım ne kadar malın var?

1. **TÜCCAR** — Yüz top ipekli, bin çeki sade yağ, 20 bin sikke altın, on sürü koyun, bir köşküm ve yirmi tane cariyem var; başka da bir şeyim yoktur.

EFRAHŞET — Yemin edermisin?

1. **TÜCCAR** — Evet, bütün putlarımın üstüne yemin ederim.

EFRAHŞET — (İkinci tüccara) *Senin neyin varsa sıra ile say bakalım.*

2. **TÜCCAR** — *40 develik bir kervanım, 10 bin sikke altunum, sadece iki köşküm elli adet cariye ve yirmi asil atım var. Bundan başka bir şeyim de yok.*

EFRAHŞET — *Yemin edermisin?*

2. **TÜCCAR** — *Evet, bütün putlarım, ilahlarım üstüne yemin ederim efendim.*

NEMRUD — (Sarayın hazinedarına hitaben) *Sam!*

SAM — (Hürmetle eğilerek) *Emret ulu sultanım... (Aynı vaziyette emir bekler)*

NEMRUD — *Bu tacirlerin bütün mallarını teslim al ve hazineme koy. Sakın taşırken telef etmeyiniz! Sonra ben de sizi telef ederim! (Tacirlere dönerek) Böyle karışık iş yapmayın! Bu seferlik canınızı bağışlıyorum. Yalnız bir daha böyle karışık iş yapmamanız içinde mallarınızı, köşkünüzü ve cariyelerinizi alıyorum! Böyle karmakarışık işler yapıp karşıma çıkarmanız kendinizi cehennemimde bulursunuz! (tacirler titrek ve yalvarır vaziyette çığlıklar çıkarırlar)*

1. 2. **TÜCCAR** — (İkisi birden) *Yalvarırız efendimiz, malımızı elimizden almayınız, çoluk çocuğumuz aç ve sefil kalır... Hiç olmazsa mallarımızdan bir miktarını veriniz, biz suçsuz insanlarız!*

NEMRUD — *Küstah herifler, beni bu kadar meşgul ederler, üstelik bu kadar da karışık iş ya-*

parlar, hâlâ suçsuzmuşlar... Bunlara ne adalet ne de merhamet her ikiside yaramaz! (Askerlere hitaben) Çıkarın bu köpekleri dışarıya daha ne durursunuz. (Askerler tüccarları dışarı çıkarırken Nemrud'da kendi kendine söylenir yüksek sesle) Ben zalimmişim... Kim demişse iftira etmiş... İşte gördünüz, canlarını bağışladım... Onu söyleyenlerin aklına şaşarım... Acaba yer yüzünde benden daha ulu ve benden daha merhametli bir sultan bulunabilir mi? (Vezirler ve askerler hep beraber yerlere kadar eğilir ve hep bir ağızdan)

BUTÜN ERKÂN — Efendimiz, yer yüzünde senden daha ulu, daha merhametli bir sultan yoktur...

NEMRUD — Bütün Edessa halkına tellal çağırıp gazaba geldiğimi ilan edin. Hiç kimse evinde veya başka yerde, ne i;in olursa olsun bir haftaya kadar ateş yakmayacaktır!! Bu emir Nemrud bin Ken'an'ın emridir!! Kimin bacası tüterse ben de onun ocağını söndürür, yuvasını dağıtırım!!! (kendi kendine) beni sinirlendirirlerse bütün şehri yakarım!!! (Hazine-darı Sam'a dönerek) Sam, bu tacirlerin cariyelerinin ve kadınlarının güzellerini bana getir! Çirkin olanlarını da hemen öldürün! boşuna nimetimi yiyip tüketmesinler. Emirlerim derhal yerine getirilsin... (perde kapanır.)

5. Meclis

(Bir taraf sokak bir taraf ev. Sokaktan geçen halk, tellal, evde ise bir karı ile koca. Her şey ibtidai bir tarzda.)

ABİR — *Hârân, kadınım ne yemek yapıyorsun?*

HÂRÂN — *Et getirmiştin. Onu pişireceğim. (Bu anda sokaktan geçen tellalın sesi duyulur)*

TELLAL — *Duyduk duymadık demeyin. (Boynundaki asılı davula üç defa güm, güm, güm vurur ve tekrarlar). Duyduk duymadık demeyin. Ken'an ve Edessa diyarının yüce hakimi, efendimiz, ulumuz Nemrud bin Ken'anın fermandır! (Davula üç defa vurur). Hiç kimse, gelecek hafta bugüne kadar evinde, içerde veya dışarda, hiçbir sebeple ateş yakmayacaktır!!! Her kim ateş yakarsa, ocağı söndürülecek ve yuvası dağıtılacaktır. Efendimiz Nemrud... Gazaba gelmiştir. (Tellal yürüyerek ve davula vurarak aynı şeyleri tekrarlayarak uzaklaşır. Tellalın bu ilanı anında elinde çakmak taşı ve pamuktan fitil ile birbirine çarparak ateş yakmaya çalışan Hârân korkarak, yakmak istediği ateşi söndürür ve kocasına hitaben)*

HÂRÂN — *Şimdi ben ne yemek yapacağım? Nemrud yine gazaba gelmiş... Kim bilir kimlerin kanına girdi şimdi... Bu Nemrud'dan daha ulu, daha yüce bir kuvvet ve kudret sahibi yokmu ki, bunu kahrede de biz de kurtulalım...*

ABİR — *Hârân gördün mü aç kaldık yine... Getirdiğim eti bir taşın, temiz bir taşın üstüne koy ve iyice döv, döv ki ezilsin, yoksa dişimiz parçalayamaz. Dövdükten sonra içine biraz tuz biraz da isot (kurutulmuş ve dövülmüş acı biber) koyup iyice karıştır, öyle yiyelim... Başka çaremizde yok...*

HÂRÂN — İstersen içerisine birazda bulgur katalım iyice yuğuralım belki bir lezzet verir...

KOMŞU KADIN — Komşu, duydunuz, ateş yakmak yasak, aç kaldık demektir... Siz ne yemek yapıyorsunuz acaba?

HÂRÂN — Ateş yakmak yasak... Ben de eti iyice döveceğim, içine tuz, isot ve bulgur da katacağım, hepsini iyice hamur yuğurur gibi yuğuracağım... (iki eliyle çaresizlik işareti yaparak) Sonrada yiyeceğiz...

KOMUŞU KADIN — Adı ne bu Aşın (yemeğin)?

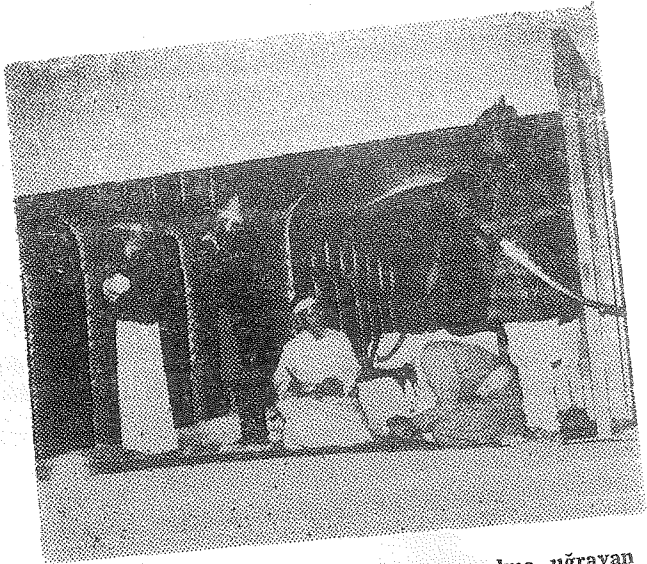
HÂRÂN — (Düşünür) Köfte...

KOMŞU KADIN — Pişmiyor ki, bu nasıl köfte?

ABİR — Bu da çiğ köfte, evet bu da (kelimenin üstüne basa basa) Çiğ köfte işte... (perde kapanır).

Bu piyesin 11 Nisan 1976 tarihinde URFA İMAM - HATİP Lisesi öğrencileri tarafından temsil edildiğinde, Nemrud ve Vezirlerini temsil eden sahne.

Aynı piyeste, Nemrud'un askerlerini ve zulme uğrayan halkı temsil eden sahne

İKİNCİ BÖLÜM

1. Meclis

Nemrud, veziri Azer, baş kâtip Efrahet, hazinedar başı Sam, birkaç nöbetçi Nemrud'un sarayında, Nemrud tah-tında oturur, diğerleri iki taraflı ayak-ta iken içeri Azer yeni girmiştir...

NEMRUD — Gel bakalım, sevgili vezirim... Neden böyle geç kaldın?

AZER — Ulu efendimiz, elimdeki yeni yaptığım putu bitirmek üzereydim. Onu bitireyim derken dalmışım da geç kalmışım. Tanrılarımızın, sizin sultanlığınıza yardımcı olması için beni bağışlamanızı dilerim (der ve hürmetle eğilir ve öyle bekler).

NEMRUD — Kalk ya Azer, seni tanrılarımın hoşnud olması için bağışladım. (Kapıdaki nöbetçi bir adım ileri çıktı ve hürmetle eğildi ve)

NÖBETÇİ — Efendimiz alimleriniz ve müneccimleriniz geldiler... Huzura kabul olunmak dilerler...

NEMRUD — Çok iyi oldu geldikleri... Benim de bu günlerde hiç huzurum ve neş'em yoktu...

Soralım bakalım ben niçin huzursuzum... Sebebi nedir? (Nöbetçiye) Çağır gelsinler...

NÖBETÇİ — *(Kapıya yönelir ve dışarıya) Giriniz, efendimiz sizi bekliyor.*

2. Meclis

Öncekiler ve 3-4 müneccim, birkaç bilgin içeri girince yerlere kadar reverans ederler. Kostümleri eski tip olup erkek entarisidir.

NEMRUD — *Söyleyin bakalım gökler, yıldızlar, tanrılar ne diyor? Bize ne gibi haberler getirdiniz?...*

1. **MÜNECCİM** — *Ne zamandan beri yıldızları takip ederim efendimiz... Bu sene sultanımız efendimiz için kötü haberler vermekte.*

NEMRUD — *Nereden anladın?*

1. **MÜNECCİM** — *Efendimiz, Arslan burcu, Akreb burcunu yutmaya çalışıyor. Halbuki bu mevsimde bu iki burç yan yana gelmezler. Sonra arslanın akrebi yutması, sizin saltanatınızın sarsılması demektir...*

NEMRUD — *(Telâşla ikinci müneccime dönerek) Peki sen ne dersin?*

2. **MÜNECCİM** — *Ben de aynı kanaatteyim efendimiz... Yıldızlarda bir tedirginlik var! Bazıları kaçmaya sanki kurtulmaya, hatta gizlenmeye çalışıyor... Bazıları da onları yutmaya.*

çalışıyor. (1. münecimi göstererek) Arkadaşımın da dediği gibi mesela arslan borcunun, akreb burcunu yutmaya çalışması gibi!...

NEMRUD — *(Korkmuş ve ürkek bir eda ile diğerlerine döner ve sorar) Siz ne dersiniz ey halkımın bilginleri?*

1. ALİM — *Efendimiz gerek yıldızlar ve gerekse elimizdeki fal kitapları bize bunu anlatıyor. Kanaatim şudur ki bu yıl bir erkek çocuk dünyaya gelecek... Bizim şimdiye kadar sadık kaldığımız atalarımızın dinine batıl diyecek ve putlarımıza hakaret edecek, hatta onları kıracaktır. Kitaplarımın bana verdiği kanaat bununla da kalmayıp sizi, evet efendimiz sizi tahtınızdan indirmeye ve sizi helâk etmeye çalışacaktır... Efendimiz, size haber veriyorum ki, tedbirinizi alınız kendinizi ve bizi bu felâketten koruyasınız...*

NEMRUD — *(Korkak ve heyecanlı bir eda ile bütün adamlarına hitaben) Bu yıl içinde bütün hamile kadınları tesbit edin! Eğer doğan çocuk kız ise dokunmayın... Yok eğer erkek ise, sakın aman vermeyip öldürün. Her erkek çocuğu öldüren askere bir sikke altın da mükâfat verilsin. Bu benim buyruğumdur, her kim buyruğuma karşı çıkarsa oda öldürülsün... Bu benim buyruğumdur böyle bilinsin.*

NÖBETÇİLER — *(Diğerleri hürmetle eğilip selâmlarken, askerler hep bir ağızdan) Emriniz derhal yerine getirilecektir efendim. (Geri geri sahneden çıkarlar).*

NEMRUD — (Kendi kendine ve ihtiraslı) Benim saltanatımın ve ululuğumun devam etmesi için, bana karşı gelenleri, bundan önce nasıl öldürdümse bundan sonra da öldüreceğim. (Yüksek sesle) Hah, hah, haa. Yaşatmayacağım, hepsini de öldüreceğim... (Kısa bir zaman için perde kapanır, sahne değiştirilir ve açılır.)

3. Meclis

Bir taraf sokak, bir taraf da Azer'in evi. Sokakta askerler, halk ve kadınlar. Hz. İbrahim'in annesi evden olanları seyrederek. Çığlıklar, feryatlar...

1. **KADIN** — Çocuğumu öldürmeyin, ne olur başıslayın bana, başka çocuğum yok!!!
- ASKER** — Yıkıl! Efendimiz emretti, öldürülecektir!
1. **KADIN** — (Feryat ederek) Çocuğumun ne suçu var ki, efendimiz onu öldürüyor!!!
1. **ASKER** — Daha konuşursan seni de öldürürüm!!! Mademki sultanımız emretmiştir. Oyleyse çocukta olsa suçludur, ölmesi lâzım!

4. Meclis

Öncekiler, bir evin kapısından çığlık ve boğuşma ile bir kadın ile bir asker çıkarlar. Kundaklı bir bebeği birbirlerinin elinden almaya çalışıyorlar.

2. KADIN — *Çocuğumu vermem, onu öldürmenize müsaade etmem (Askerin elinden almaya çalışır!)*
2. ASKER — *Çekil diyorum sana!!!*
2. KADIN — *Çocuğumu öldürtmem, onu size bırakmam!!!*
2. ASKER — *Oyle mi? Seni de öldüreceğim, çocuğunu da, al bakalım (elindeki kılıcı önce kadına, sonra da çocuğa batırır, batırır, batırır...)*
2. KADIN — *Ahhh!!! Alçaklar... Zalimlerin uşakları... Zalimlere uşaklık edenler (bağırarak) ancak köpeklerdir! (düşer ölür)*
3. ASKER — (2. askere gelerek) *Kadını niçin öldürdün?*
2. ASKER — *Bana karşı koydu, bana karşı koyması efendimize ve onun emirlerine isyan demektir! Kendisini öldürmemi de kendisi istedi, hatta yalvardı. Ben de dayanamadım öldürdüm (gülerek) Hah, hah, haa!...*
3. ASKER — *Pekâlâ... Bir haksızlık bir adaletsizlik olmasın da mesele yok demektir. Efendimiz adaletsizliği asla sevmes (konuşmaları evin içinden, pencereden seyrederek dinleyen Azer'in karısı Hz. İbrahim'i saklamaya çalışıyordu.*
3. Asker, arkadaşına.
- 3 ASKER — *Vezirimiz Azer'in de evinde bir doğum olmuş diyorlar... Gidip bakalım.*
2. ASKER — (Kapıyı eliyle döverek) *Kim var içer-*

de... Ulu efendimiz Nemrud bin Ken'an'ın askerleri gelmiştir... Kapıyı açın!

AZER'İN KARISI — Geliyorum, kimi arıyorsunuz? Bir şey mi var, ne istiyorsunuz?

2. **ASKER** — Büyük vezirimizden ve onun kıymetli eşinden özür dileriz (reverans yapar) Duyduk ki bir çocuğunuz dünyaya gelmiş onu sormaya geldik... Acaba kız mı erkek mi?

AZER'İN KARISI — Evet geldi, fakat ölü doğdu. Biz de götürüp gömdük (bir şeyler arar gibi yaparak) isterseniz size kanlı bezlerini göstereyim.

3. **ASKER** — Özür dileriz efendim, size inanmayıp kime inanacağız. Müsaadenizle (reverans yaparak çıkarlar).

AZERİN KARISI — (Hz. İbrahimi kucağına alır ve kendi kendine) Büyü İbrahim, büyüde bu zalimlerin hakkından geliver.

5. Meclis

Hz. İbrahim'in annesi bir mağarada köşede kundakta olan Hz. İbrahim'in üzerine doğru gider.

AZERİN KARISI — Yavrum acaba yaşıyor mu? Ne saadet yaşıyor... (İbrahim'i kucağına alır ve onu emzirmeye başlar. Işıklar günlerin geçtiğini Azer'in karısının gidip gelip sessizce çocuğunu emzirdiği görülür. En son gelişinde artık Hz. İbrahim büyümüştür. Annesinin ya-

nından ayrılarak seyirciye doğru mağaradan dışarı çıkar, etrafı seyrederek ve)

Hız İBRAHİM — Şu görülen şeylerin bir yaratıcısı olmalı... öyle ya kendi kendine olmaz bunlar. (Başını semaya kaldırır bir yıldızı işaret ederek) «acaba bu mu benim rabbim?» (O sırada yıldız kaybolur.) Hayır... «Ben dönen dolaşan ve kaybolan şeyi sevmem» Kendi halinde durmuyor. Sevmem böyle şeyi (o anda yeni doğmuş ay'ı görür ve hayretle) Belki de Rabbim budur... (Ay'da dolaşır kaybolunca) Hayır, bu da değilmiş... (Sabah olur, Güneş doğmaya başlayınca olsa olsa Tanrım budur işte!! (Ona secde edercesine eğilir. Biraz sonra Güneş de batınca) Hayır! (Seyirciye döner) Buda değil... Benim rabbim bir bakan, bir çıkan bir doğan, bir kaybolan olamaz Benim Rabbim doğmamalı ve doğrulmamalı; Benim Rabbim başka birinin emrinde de olmamalı... Kişiye eğer mürşit yoksa, onun mürşidi de akli olmalı... Tamam buldum öyleyse «Ben ol ALLAH'a yöneldim ve itaat ettim ki, o ALLAH yeri, göğü, bütün kâinatı kendisi yaratmıştır. Bu secdem de o ALLAH içindir! (Hemen yere secdeye kapanır, kendisi secdede iken şu âyet iyi bir okuyucu tarafından yüksek sesle okunur.) (1)

(1) En'am sûresi, âyet 79.

6. Meclis

Azer evindeki bir odada put yapmakla meşgul iken karısı içeri girer.

AZER — *(Karısının girişini görünce) Neredesin? Seni aradım bulamadım.*

A. KARISI — *Sana bir haber vereceğim, bilmem memnun olacaktımsın? Uzun zamandır senden saklıyordum.*

AZER — *Senin gibi asil bir kadın, efendisinden nasıl olur da gizlisi olur?*

A. KARISI — *Hayır efendim, senden gizlim yoktur. Bir şeyden korktuğum için benim olduğu kadar da senin olan bir şeyi sana müjdelemekte geciktirdim.*

AZER — *Nedir o müjde?*

A. KARISI — *Bundan uzun bir müddet önce bir oğlumuz dünyaya gelmişti. Ulumuz, efendimiz Nemrud'un emriyle öldürülmesinden korktuğum için senden de sakladım.*

AZER — *Şimdi nerededir oğlumuz?*

A. KARISI — *(Kapıya dönerek) İbrahim! (Daha yüksek sesle) İbrahim gel içeriye.*

7. Meclis

(Azer, Karısı ve İbrahim)

A. KARISI — *(Kocasını göstererek) İşte baban! (Hepsi heyecanlı, kadın yüksek bir tonla) Baban, hem senin atandır, hemde bu ülkenin ve sultanımızın en kıymetli veziridir.*

AZER — (Heyecanlı ve şefkatle) Oğlum yanıma gel. (Eliyle İbrahim'i yanına çağırır, İbrahim ona yaklaşır, Azer ona hitaben (Annenden nasıl bir aileye mensup olduğunu öğrenmişsin dir. Senden beklenen bize, ulusumuza, efendimiz Nemrud'a onun emirlerine ve ilahlarımıza uygun ve itaatli hareket etmendir. İlahlarımıza karşı kusurlu olmaman ve cömert davranmandır.

İBRAHİM — Aziz babam, ilahlarınız hangileridir, kaç tanedir?

AZER — Sayıları çoktur. Bak bir ilah daha yapıyorum.

İBRAHİM — Bunu yapınca ne yapacaksın?

AZER — Satarım. Putu olmayanlar alır ve ona taparlar.

İBRAHİM — (Elini yanındaki, putun gözüne dürterek) Neden kendini sakınmıyor?

AZER — Onun gözü görmezde ondan.

İBRAHİM — Aziz babam, desenize sizin ilahlaştırmak istediğinizin gözü kördür. Gözünün önünü bile görmez.

AZER — Öyle söyleme, ilahlarımızın ağırına gider!

İBRAHİM — Ağırına giderse ne yapar?

AZER — Hiçbir şey yapmaz. Yalnız daha büyük ilahlardan yardım istediğinde sana yardımcı ve şefahtçi olmaz!

İBRAHİM — Aziz babam, sizin bu putlar bizim konuştuğlarımızı duyuyorlar mı?

AZER — Hayır, kulakları işitmez.

İBRAHİM — Sağır mı bunlar?

AZER — Oğlum bu ilahlar canlı değil ki duysun veya görsün.

İBRAHİM — Anlaşıldı. Demek ki : (Putları göstererek) Bunlar hem kör, hem sağır, hemde ölüdürler. Peki (Eliyle putların ağızını yoklayarak) Onlerine bu yiyecekleri niçin koydunuz?!!! Bunlarda ağız yok ki!

AZER — Oğlum yesin diye değil, nazar etsinler diye koyduk. Zira onların nazarlari berekettir.

İBRAHİM — Bunların gözleri kör! Pekâlâ nasıl nazar edecek?

AZER — (Cevap vermekten aciz olarak kıvranır) Oğlum senin ruhunu şeytanlar karıştırıyor! Çabuk tanrılarımızdan özür dile.

İBRAHİM — Babacığım mademki puta tapıyorsun sana bir tanesi yetmezmi, bunları niçin doldurmuşsun buraya?

AZER — Ben vezirim ama yediğimin, içtiğimin helâl olması için çalışıyor elimin emeği ile put yapıyorum. Onları satarakta kazancı ile geçiniyorum.

İBRAHİM — Babacığım helâlden bahsediyorsun hiç putculuk yapıp satmakla kazanç helâl olur mu? Kendisi iyi bir şey değilki kazancı iyi olsun?

AZER — (Hiddetle) Benim kazancım bu yoldandır! Bundan sonra ben put yapacağım sende satacaksın. (Işıklar söner perde kapanır.)

8. Meclis

*Bir taraf sokak ve halk diğer tarafta
çarşı ve esnaf Hz. İbrahim put satar.*

İBRAHİM — (Bir putu iple bağlamış yerde sürükleyerek sokaktan çarşıya doğru gelir.) Put satıyorum, alan yok mu? Put satıyorum hiçbir işe yaramaz, kör, sağır ve kendini müdafadan aciz put satıyorum.

1. **KİŞİ** — (*Hayretle ve hiddetle*) *Kim bu ilahımızı yerde sürükleyen?*

2. **KİŞİ** — *Dur, ona sakın dokunma; bu genç ve zir AZER'in oğludur bilmiyormusun? Sakın dokunma, babasının sana zararı dokunur.*

1. **KİŞİ** — *Karışmazsak ilahlarımızın bize zararı dokunur.*

İBRAHİM — *Hiçbir iş yapamayan, hiçbir işe yaramayan bu putu alacak aptal yokmu? Yokmu bunu alacak?*

2. **KİŞİ** — *İlahımızı yerde sürüme, ben alacağım, fiatı ne?*

İBRAHİM — *Yirmi dirhem.*

2. **KİŞİ** — *Al parasını ver ilahımızı (Eğilir ve putu yerden saygı ile kaldırır, ondan af dileyici hareketlerde bulunur.)*

İBRAHİM — *Paran boşa gitti, çünkü bu odun olarak yanmaktan ve senin canını yakmaktan başka bir işe yaramaz. (İbrahim dönerek evine doğru gider.)*

ŞERBETÇİ — Şerbet, soğuk serbet.

TÜCCAR — Kumaş satıyorum alan varmı? Babil'den sizler için getirdim. Kıymetli kumaşlarım var. (İbrahim elinde başka bir putu yerde sürükleyerek çarşıya doğru getirir ve yüksek sesle) put satıyorum alacak aptal varmı, hiç bir işe yaramaz, alanlar hep ziyandadır, yok mu bir şaşkın, yok mu bir akılsız, işe yaramaz put satıyorum.

TÜCCAR — (İbrahim'in sözünü keserek) Ben alıyorum fiyatı ne?

İBRAHİM — Ben yok mu diyorum; halbuki bu memlekette akılsızdan çoğu ne?

TÜCCAR — İlahlarımıza hakaret ediyorsun? Seni çarparlar. Söylediğini geri al ve (Yerdeki putu göstererek) ilahlarımızdan da af dile.

İBRAHİM — (Ayağı ile puta dürterek) Bundan mı? Alacak bir akılsız kişi çıkıncaya kadar böyle tekmeleyeceğim. (Der ve bir tekme daha vurur.)

TÜCCAR — Çabuk söyle fiyatını ne kadar?

İBRAHİM — Elindeki kumaşla değişirim.

TÜCCAR — Ama bu kumaş çok pahalıdır.

İBRAHİM — Alma (Putu tekmeleyerek) sana zorla al diyen mi var; elbet alacak bir akılsız çıkar!

TÜCCAR — Peki dediğin olsun al kumaşı (Kumaşı verir ve putu yerden kaldırarak hürmet ifadesi takınır.)

ŞERBETÇİ — (Tüccara) *Senin birkaç tane ilahın vardı bunu niçin aldın?*

TÜCCAR — *Ne yapayım almasaydım satıncaya kadar (Elindeki puta saygı göstererek) tekmeleyecekti.*

ŞERBETÇİ — *Bunun bir çaresini bulmalı?*

TÜCCAR — *Toplanalım hep beraber vezirimiz Azer'e gidelim; durumu arz edip buna bir çare bulmasını dileyelim. Şayet bizi dinlemezse efendimiz Nemrud'a gidelim.*

ORDAKİ HALK — (Hep bir ağızdan) *Evet efendimize gidip şikâyet edelim, ilahlarımıza yapılan hakaretleri anlatalım. (Perde kapanır.)*

9. Meclis

Sahnenin bir tarafı sokak, bir tarafı da Hz. İbrahim'in evi, şikâyetçiler, Azer, karısı ve Hz. İbrahim.

KALABALIKTAN BİRİ — *Ne hakla ilahlarımıza hakaret eder? İbrahim'in hatırı için atalarımızın ilahlarını mı çiğnetelim. (Azer'in evinin önünde toplanırlar ve gürültüye devam ederler) İbrahim'e bir ders vermeli, ona ilahlarımıza nasıl saygılı olması lâzım geldiğini öğretmeli. (Biri Azer'in kapısını eliyle döver.)*

BİR KİŞİ — *Efendimiz Azer evdeler mi? Derdimiz ve dileğimiz var, konuşmak isteriz!*

AZER — (Kapı açılır Azer kapının önüne çıkar; halk hürmetle eğilir ve saygı gösterisinde bu-

lunur.) *Ey milletim, ne derdiniz var? Niçin böyle huzursuzsunuz? Söyleyin bakalım!*

BİR KİŞİ — (Yüksek sesle) *Yüce vezirimiz : Tap-tığımız putlar adına yemin ederek söyleyebilirim ki hiç birimiz sizden şikâyetçi değiliz. Ne varki oğlunuz İbrahim, atalarımızın bize emanet bıraktığı putlara hakaret ediyor, onları tekmeliyor, oda yetmezmiş gibi bizimle alay ediyor. Oğlunuz bize ilahlarımızın kör, sağır, dilsiz hatta cansız, ölü diyor ve bunlara tap-tığımız içinde bize aptal ve akılsız diyor!...*

BAŞKA BİRİ — (Öncekinin sözünü keserek) *Yüce vezirimiz : Eğer İbrahim'e mani olmazsanız tanrılarımız bizi lanetleyecek, hatta gazaba gelip bizi mahf edecektir!*

AZER — *Ey milletim siz müsterih olun. Ben İbrahim'e gereken dersi vereceğim. (Bu konuşmalar yapılırken İbrahim'de evde putlarla oynar.) Eğer itaat etmezse ona gereken cezayıda veririm. Siz unutmayınız ki veziriniz adaletlidir. Suçlu oğlumda olsa cezasını bulacaktır. (Herkes dağılır ve Azer evine girince)*

A. KARISI — *Ne var, ne oldu yüce vezir, o gürültü ne idi?*

AZER — *Daha ne olsun, oğlum putlarımızla alay ediyor! Onlara hakaret ediyor buda yetmezmiş gibi benim satmak için verdiğim putları yerlerde sürükleyip tekmeliyormuş!*

A. KARISI — (İbrahim'e dönerek) *Oğlum niçin böyle yapıyorsun? İlahlarımızın gazabından*

da mı korkmuyorsun? İnsan atalarının dinine hiç karşı çıkar mı?

İBRAHİM — Eğer o ilahlar yalancı veya yanlışsa elbette karşı çıkar. Kıymetli annem, aciz bir odun parçasına şekil vermekle o odun hiç ilah olabilir mi?

AZER — (Hiddetle) Sen çok ileri gittin! Nasıl olurda ilahlarımıza karşı çıkarsın! Bunları sana kim öğretti?

İBRAHİM — Kıymetli babam, her şeyi yaratan yüce rabbim, insana akıl vermiş niçin düşünmezsin?

Elinle yapıyorsun,
Sonrada tapıyorsun
Olacak şey mi bu?

AZER — Ne demek istiyorsun! Çabuk söyle?!

İBRAHİM — Şu kütüğe bu şekli vermeden önce ne idi? Odun yani kütük değilmi idi?... Eee... Elinle odunu bu hale getir, bu şekle getir ve sonrada kalkıp buna bu benim ilahımdır de... Bir düşün hele, akıllı bir kişi buna kendini nasıl inandırabilir?

AZER — Olsun put puttur! Senin vazifende nerede bir put görürsen ona tapmaktır!

İBRAHİM — Baba, sende biliyorsun ki bunlara tapılmaz çünkü bunlar yanmaktan başka hiç bir işe yaramazlar, üstelik hiçbir şeyede kadir değildirler. Sana, bana ve bütün insanlara yaraşan, yakışan şey : Her şeye kadir olan, ye-

ri, göğü, her şeyi yaratan, doğmayan, doğurmayan ve doğrulmayan bir Rabba îman etmektir. Seni îmana, bir olan ALLAH'a îman etmeye davet ederim. Haydi gözünün önündeki siyah perdeyi kaldır, kaldırıda Hakkı ve hakikatı gör! Senin asıl Rabbin elinle yaptığın bu put değil, seni, beni, her şeyi yoktan var eden ve yinede yok edecek kuvvet ve kudretin sahibidir.

AZER — Anlaşıldı, sen islah olmayacaksın! Seni Nemrud'a şikâyet edecek ve cezalandırılmanı isteyeceğim. (Der ve dışarı çıkar.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. Meclis

Sahnenin yarısı Nemrud'un sarayında taht salonu, diğer yarısı da put hane olup içine birkaç put yerleştirilmiş, duvarlarda put resimleri vardır. Bu sahne sarayda geçer. Nemrud vezirleri ile sohbet ederken Azer telâşlı bir şekilde içeri girer.

AZER — *Efendimiz! (Eğilir saygı gösterisinden sonra) Affınıza sığınırım, ne varki size kötü bir haber verecek ve en yakınım olan oğlumu şikâyet edeceğim.*

NEMRUD — *Söyle sevgili vezirim seni üzen ne olabilir?*

AZER — *Benim bir oğlum var idi.*

NEMRUD — *Neden şimdiye kadar tanıyamadık? Ya Azer şimdiye kadar oğlunu niçin huzuruma getirmedin?*

AZER — *(Bir an durur... Şaşkın, sonra) Efendimiz, oğlum İbrahim çok küçük yaşta iken gurbete gitmişti. Bu yüzden şimdiye kadar huzuru-nuza gelemedi. Şimdi ise gurbetten geldi.*

NEMRUD — *Ya Azer, oğlunun gelmesinden dola-*

yı, sevineceğin yerde niçin şikâyetten bahsedersin?

AZER — Efendimiz atalarımızın ilahlarına ve bizim ilahlarımıza, yeni yaptığım putlara karşı geliyor, onlara karşı saygısızlıkta bulunuyor!

NEMRUD — Benden dilediğin nedir? Oğluna ne yapmamı dilersin?

AZER — Oğlumun islahını ve putlarımıza karşı saygı göstermesini yüce katınızdan diliyorum.

NEMRUD — (Kapıdaki iki askere dönerek) Askerler! Çabuk Azer'in oğlu İbrahim'i tutunuz ve put haneme götürünüz. Oradaki put haneye bakan vazifeli kullarına teslim ediniz. Onlara bu çocuğa, ilahlarımıza nasıl tapılır, öğretmelerini emrettiğimi derhal bildirin! Emrim hemen yerine getirilsin. (Eliyle acele yapılmasını işaret eder.)

2. Meclis

Askerler İbrahim'i put haneye getirirler, put hanede ise birkaç rahip ve irili ufaklı putlar vardır. İçlerinden bir put en büyükleridir.)

1. **ASKER** — Efendimizin emridir. Bu delikanlıya ilahlarımıza nasıl tapılır öğreteceksiniz.

BAŞ RAHİP — Efendimizin buyruğu bizim gibi aciz kullar için mukaddestir. Saygı ile eğilir.) Efendimize bildiriniz emirleri aynen yerine getirilecektir. (Tekrar eğilirler ve nöbetçilerde

saygı göstererek çekilir giderler. Rahipler ve Hz. İbrahim put haneye girerler. Rahipler her biri bir putun önünde secdeye kapanırlar.)

H2. İBRAHİM — (Putlara sırtını çevirir ve rahiplere hitaben) Akılsız herifler, ben ancak yerin, göğün sahibi olan Yüce ALLAH'a secde ederim. ALLAH-U EKBER (hemen secdeye kapanır.)

1. **RAHİP** — Ne yapıyorsun? İlahlar bu tarafta (Eliyle İbrahim'i putlara doğru çevirmeye çalışır.)

İBRAHİM — Sende akıl yok mu? Bu cansızlara hiç secde edilir mi? (Geçer bir kenara oturur.) Bütün akılsızlar birbirini bulmuş.

2. **RAHİP** — (Birinci rahibe hitaben) Bu adam deli galiba! (İbrahim'e dönerek) İlahlarımıza bu şekilde secde et! (Tekrar putlara doğru secde eder.)

İBRAHİM — Ben sizin gibi böyle hiçbir şeye yaramayan putlara değil, kuvvet ve kudreti sonsuz olan ALLAH'a secde etmeye davet ederim!

1. **RAHİP** — (2. Rahibe hitaben) Doğru söylersin. Yalnız bu adam deli değil, zır deli galiba, bırak bununla uğrasmayalım. (Işıklarla günlerin gelip geçişi anlatılır İbrahim ise bir kenarda oturmuş ibadet eder, putlarla ilgilenmez. arada bir gelip putlara ibadet eden rahipleri seyreder ve güler.)

3. Meclis

Bir taraf puthane diğer taraf sokaktır. Sokakta halk bayram hazırlığı yapmaktadır. Puthanede ise rahiplerle İbrahim. Bir hayli gürültü vardır.

1. HALK — (Komşusuna) *Hazırlığın tamam mı? Ne zaman gidiyorsunuz?*

2. HALK — *Her şey tamam, hemen gideceğiz.*

1. HALK — *İlahlara ne sunacaksın?*

2. HALK — *Bir kurban keseceğim. Putum YERUS'a danıştım, bana böyle yapmamı emretti. Ya sen ne sunacaksın?*

1. HALK — *Yemek yaptık, yemek sunacağız, birazda meyve. Bu sene böyle idare edeceğiz. Çünkü işlerimiz iyi gitmedi.*

2. HALK — *Güzel, çabuk olunda beraberce gidelim. (Puthanenin içinde.)*

İBRAHİM — *Ne oluyor? Bu gürültü nedir?*

1. RAHİP — *İlahlarımızın bize verdiği nimetler putlarımızın da bize aracı ve şefaatçi olmaları için adaklar ve kurbanlar kesiyoruz; yemekler sunuyoruz. Senin anlayacağın bayram yapıyoruz.*

İBRAHİM — *Bu bayramı nerede yapıyorsunuz? Bu Bayrama kimler katılıyor?*

2. RAHİP — *Herkes katılır, herkes şehir dışına çıkar ve orada bu merasim yapılır.*

İBRAHİM — Şehirde kimse kalmaz mı?

1. **RAHİP** — Hayır hiç kimse kalmaz. (Hazırladıklarımı düzeltir ve ellerine alırlar) Biz hepimiz gidiyoruz. Sen gelmiyor musun?

İBRAHİM — (Başını göğe kaldırır, bir şeyler arar, sanki bir şeyi takip ediyormuş gibi davranır ve başıyla beraber) Hayır yıldızlarım bana iyi haber vermiyorlar. Üstelik birazda hastayım.

2. **RAHİP** — Oyleyse dışarı çık. (Eliyle dışarıyı gösterir) Mabedimizi kitleyeceğiz.

İBRAHİM — Niçin kitliyorsunuz? Yoksa ilahlarınızın sizden kaçmasından mı korkuyorsunuz?

2. **RAHİP** — Bizim ilahlarımız kaçmaz!

İBRAHİM — Kaçmaz mı, sahiden kaçmaz mı?

2. **RAHİP** — Niçin kaçacaklar, kaçmaları için bir sebep mi var?

İBRAHİM — (Gülerek) Sizin bu ilahlarınızda akıl olsa sizin gibi delilerden kaçarda kurtulurlar. Zira sizin gibi delilere ilah veya put olmak-tansa asıl yaratıcı olan ALLAH'ın huzurunda bir parça taş veya odun olmak onlar için daha büyük şereftir.

2. **RAHİP** — Çık dışarı, burasını kitleyeceğiz!

İBRAHİM — Madem ki putlarınız kaçmaz ve kaçamaz öyleyse niçin kitliyorsunuz?

1. **RAHİP** — Senin gibi deliler ilahlarımıza zarar vermesin diye kitleyeceğiz.

İBRAHİM — Demek ki sizin ilahlarınıza delilerin

bile gücü yetiyor. Bu kadar zavallı mı bunlar?
Sizlerde bu zavallılara tapıyorsunuz öyle mi?

2. RAHİP — (Hiddetlenerek) Çık dışarı! Bizim ilahlarımız zavallı değildir, hiç kimsede bir şey yapamaz. (Derken İbrahim'i iteleyerek dışarı çıkarırlar.)

İBRAHİM — Zavallı mı, değil mi kimse bir şey yapabilir mi, yapamaz mı ben size gösteririm. (İbrahim konuşurken onlar kapıyı iyice kilitlerler) Bakın neler yapılabilir sizin putlarınıza (İbrahim kapının yanına oturur.)

1. RAHİP — Bu adam deli, ilahlarımızın cinleri kendisini çarpmış galiba... (Bayram için sahneyi terk edip giderler.)

İBRAHİM — Bakın bakalım putlarımız elimden kurtulabilecekler mi? (Kalkar ve puthaneye girmek için çalışır ve girer. Etrafı araştırır ve bir balta buluverir.) Haydi bakalım akılsızların ilahları, bakalım sizi elimden kim kurtaracak. (Alaylı hareketler ve gösteriler yapar!... sonra putların bir kısmının elini, bir kısmının ayağını, kafasını parçalar ve elindeki baltayı en büyük putun boynuna takar, sonra dışarı çıkar gider.)

4. Meclis

Bir taraf saray da taht salonu Nemrud ve vezirleri, diğer tarafta içinde kırılmış putlarla dolu puthane ve rahipler.

1. RAHİP — (Puthanenin kapısı önünde arkadaşı ile konuşarak) Tanrılarımıza bizi korumaları için o kadar dua ettim ki bilemezsin.

2. RAHİP — Bende çok dua ettim, bize bol nimet vermeleri için de kendilerine yemek ve meyve takdim ettim.

3. RAHİP — Bende. Bakalım bu takdimlerimizi kabul edecekler mi? (Kapıyı açarlar ve içeri girince şaşkına dönüp donup kalırlar.)

1. RAHİP — (Üzüntülü bir sesle) Ey ilahlarımız, size bu kötü muameleyi kim yaptı?

2. RAHİP — İlahlarımıza bu kötü hareketi kim yapabilir? Efendimiz Nemrud'a şimdi ne diyeceğiz? (Puthaneye iki kadın girer.)

İKİ KADIN — Ah, zavallı ilahlarımız! Sizleri bu hallerde mi görecektik.

1. RAHİP — Hemen efendimize haber verelim, yoksa canımız da elden gider. (Puthaneden çıkar ve Nemrud'un huzuruna girerler.

NEMRUD — Nöbetçi, nedir bu gürültü?

NÖBETÇİ — Efendimiz, puthaneye bakan kullarınız geldiler. Galiba kötü bir haber getirmişler.

NEMRUD — Çabuk gelsinler (Rahipler içeri girince) neymiş bakalım bu uğursuz haber çabuk söyleyin! Uğursuz herifler, sizler ancak uğursuz haber getirirsiniz! (Puthane bakıcıları korkudan dilleri tutulur.)

1. RAHİP — Efendimiz felâketten de daha büyük bir felâket oldu.

NEMRUD — Söyle pis herif! Şimdi kafanı vurdururum senin. (İki tarafta hazır bekleyen nöbetçi askerler elleri kılıçlarında emir beklerler.)

1. **RAHİP** — Ef... Ef... Efendimiz kötü ruhlu herifler mabedimize girmişler, ne kadar ilahlarımız varsa hep... hep... hepsini kırmışlar!

NEMRUD — (Oturduğu tahtından hiddetle ayağa kalkar). Kim yapmış bu kötülüğü ilahlarımızda...

2. **RAHİP** — Bilmiyoruz efendimiz. Kimse görmemiş. Biz hepimiz bayramda idik, bu felâkette biz bayramda iken olmuş.

NEMRUD — Yapanları bulmazsanız sizi cellatlarıma veririm! Şimdiden başlarınızı kopmuş bilin! İyi düşünün kim yapmışsa onu bulun.

3. **RAHİP** — Efendimiz, İbrahim diye bir genci mabede gönderdiniz; ona ilahlarımıza tapmayı öğretmemizi emretmişsiniz. O ise devamlı surette putlarımızla alay etti ve bizi bayrama giderken, siz görürsünüz ben onlara ne yaparım dediğini ben duydum. Olsa olsa bu kötü işi İbrahim yapmıştır.

HALKTAN BİRİ — Efendimiz bu İbrahim bizim ilahlarımızı sokakta yerlerde sürüklüyor hat-ta tekmeliyordu, ben kendi gözlerimle gördüm.

BİR BAŞKASI — Bende gördüm! Bu adam putlarımıza karşı çıkıyor, onlara hakaret ediyor!

NEMRUD — (Yerinden kalkarak) Çabuk İbrahimi bana getirin... Onu puthaneye götürece-

ğim, soruşturmasını da bizzat ben yapacağım, layık olduğu cezayı da ben vereceğim. (Hep beraber dışarı çıkarlar ve puthaneye gelirler. İbrahim'de beraberlerindedir.) Bu kötülüğü sen mi yaptın ya İbrahim?

İBRAHİM — Belki bu işi bu putların büyüğünün kafası bozulup o yapmıştır! Sorun kendisine İlah dediğimize göre doğruyu söylemesi lâzım. Eğer inkâr eder veya söylemezse, kırılan putlara sorun. Onlar herhalde kendilerine bu zulmü kim yapmışsa söylemelidirler.

NEMRUD — Sende bilirsin ki bunlar söz söyleyemezler.

İBRAHİM — Madem ki bunlar söz söyleyemezler ve hiçbir işe yaramazlar, gördüğünüz gibi kendilerini de müdafaa bile edemezler... Öyleyse bu faydasız şeylere niçin taparsınız?

NEMRUD — Sen bu ifadenle bu işi bizzat yaptığını açıklamış oluyorsun. Bende sana layık olduğun cezayı vereceğim. (Askerlerine dönerek) büyük bir çukur kazılsın. Bu çukura bütün halkım, bütün atlarım, bütün develerim hat-ta katırlarım ve beygirlerim odun taşınsın. Odun yığını dağlarımdan daha büyük olsun...

1. **ASKER** — Efendimiz bu kadar odunu nereden bulacağız?

NEMRUD — Bu beldenin bütün ormanlarını kesin! Ayakta dikili tek ağaç kalmasın! Oyle bir ateş yaktırayım ki, benim cehennemim başka ilahların cehenneminden daha yakıcı olsun. (İbrahim'i alır askerler ve hep beraber dışarı

çıkarlar, içerde sadece Nemrud kalır. Düşünceli bir şekilde dolaşırken yapılan işlerden askerler gelip devamlı haber verir.)

1. ASKER — (Nemrud'un huzuruna girerek) Efendimiz bir çukur kazdık ve odun taşımaya başladık.

NEMRUD — Evet!

1. ASKER — Atlara, develere, beygirlere, merkep- lere, katırlara odun yükledik, fakat ne yaparsak yapalım bir türlü yerlerinden kıpırdamıyorlar, odunları taşımıyorlar. Ne yaptıkça boşuna.

NEMRUD — Eşekler de mi taşımıyor odunları?

1. ASKER — Evet efendimiz... Onlarda taşımıyorlar. Sadece katırlar taşıyor. Hemde ne kadar yüklessek daha gayretli taşıyorlar...

NEMRUD — Bak bana tabi olanlardan en memnun olduğum durum katırlardır. Zaten katırlar inatçıdırlar, bu inatlarını da ayrıca sever ve takdir ederim. Madem ki onlar bana daha iyi hizmet ediyorlar, öyleyse onlara daha fazla yem verin. Katır gibi olmayanlara benden yaram ve mükafat da yoktur.

1. ASKER — Emredersiniz efendimiz, (Asker dışarı çıkar, Nemrud düşünceli vaziyette dolaşırken ikinci asker içeri girer.)

NEMRUD — (Saygı ile eğilmiş olan askere) Hâlâ bitmedi mi? Odunların taşınması niçin bu kadar uzun sürdü?

2. ASKER — Her şey tamam; Yüce emirlerinizi bekler efendim.

NEMRUD — Oyleyse hemen ateşi yakınız!

2. ASKER — Yakıldı efendimiz!

NEMRUD — Götürün İbrahim'i! Ateşin tam ortasına atın.

2. ASKER — Efendimiz, değil ortasına, ateşin sıcaklığından yanına bile yaklaşamıyoruz.

NEMRUD — İki mancılık (İki sütun) dikin arasına bir yay gerin üstüne oturtup fırlatın. (Asker dışarı çıkar, Nemrud düşünceli düşünceli dolaşırken ikinci asker tekrar gelir.)

2. ASKER — Emirleriniz aynen yerine getirildi efendimiz; yalnız İbrahim'i ateşe kim atacak? Bizim takatimiz yetmiyor?

NEMRUD — Çık dışarda bekle, biraz düşüneyim. (Asker geri geri dışarı çıkar, Nemrud elini yüzüne dayamış düşünürken içeri siyahlar giymiş şeytan kılıklı biri girer ve Nemrud'a)

5. Meclis

Nemrud ve şeytan

ŞEYTAN — Ne düşünürsünüz efendimiz?

NEMRUD — İbrahim'i ateşe atmak istiyoruz bir türlü atamıyoruz. Nasıl atacağım diye onu düşünüyorum.

ŞEYTAN — Ondan kolayı ne var efendimiz! Bul-

durursun bir kişi, getirir başkalarında gözü önünde kendi kız kardeşiyle zina yaptırırın işte ondan sonra bu iki kardeş gider İbrahim'i ateşe atarlar.

NEMRUD — Hiç kardeřiyle zina eden olur mu?

ŞEYTAN — Niçin bulunmasın! Hele sen biraz para, biraz da mal vadet kendilerine, göreceksin senin kulların arasında bu işi yapacak bir değil çok bulunacaktır.

NEMRUD — Ya yapmazlarsa bu işi?

ŞEYTAN — Hele sen biraz fazla mal vadet, zenginliği her şeyden üstün tutanlar, zengin olmak, para kazanmak için her yola başvuranlar için bu işi yapmak güç değildir. Hele imanı ve akli olmayan kişilerin yapamayacakları kötülük yoktur. (Şeytan sahneden kaçar gider.)

NEMRUD — (Dışarıda bağırır) Asker ! (Asker yerlere kadar eğilerek içeri girer.) Çabuk ilân edin «Her kim kendi kız kardeşiyle mancılığın yanında ve herkesin gözü önünde zina ederde ondan sonra İbrahim'i ateşe atarsa ona bin sikke altın ve bir sürü katır vereceğim.» (Askerlere hitaben). Böyle birini bulun bu emri yerine getirin ve vadettiğim mükafatı kendisine verin. (Böbürlenerek) Benimde mükafatım bana göredir. (Asker çıkar) (Nemrud sahnede dolaşırken 2. asker tekrar gelir.)

ASKER — Efendimiz emirleriniz aynen yerine getirildi. Bu işe bir kıpti talip oldu ve aynen emrinizi tatbik etti.

NEMRUD — *Pekâlâ pekâlâ, İbrahim'i ateşe atsın. Bende buradan pencereden seyredeceğim. (Sahne kapanır, Nemrud sahne kenarından sanki İbrahim'in ateşe atıldığını seyrediyor gibi dışarıyı takip eder.)*

ALLAH'IN HİTABI — *(Sahne kapalı ve yüksek sesle) Ey Cebraîl! Git kulum İbrahim'e halini sor. Eğer, yardım diliyorsa kendisine yardım et.*

CEBRAİL — *(Görünmeden) Ey İbrahim, ben senin kardeşin Cebraîlim. Alemlerin Rabbi olan Allah beni sana gönderdi. Eğer bir dileğin var ise söyle, yardıma ihtiyacın varsa söyle sana yardım edeyim.*

İBRAHİM — *Hayır ya Cebraîl! (Sahnedeki görünmeksizin devam eder) Benim dileğim sana değil, olsa olsa ancak ALLAH'a olur. Rabbim ise her şeyi bilendir. Yüce Rabbim benim için ne emretmişse ona uymak, ona razı olmak en büyük şereftir.*

ALLAH'IN HİTABI — *Ya Cebraîl! Kulum ve Hak Peygamberim olan İbrahim'e de ki... O benim HALİLİM, (dostumdur). Bundan sonra da O'nun ismi İBRAHİM HALİLULLAH'tır. O'na bu müjdeyi ver. (Bu âyet güzel bir şekilde okunur.) (1)*

— *Bu açıklama kimse görünmeksizin yüksek bir sesle yapılır— «Ey ateş İbrahim'in üzerine serinlik ve selâmetlik olun» (Sahne açılır, Hz. İbrahim gölün kenarında ve yeşilliklerin içe-*

(1) El-Enbiya sûresi, âyet 69.

risinde oturmaktadır. Nemrud şaşkın şaşkın İbrahim'in yanına yaklaşır.

6. Meclis

Nemrud ve Hz. İbrahim gölün kenarında.

NEMRUD — Sen büyük bir sihirbazsın. Öyle değil mi? Doğru söyle!

İBRAHİM — Hayır! Ben ne müneccim ne de sihirbazım. Ben Allah'ın bir kulu ve O'nun hak peygamberiyim.

NEMRUD — Benim yaktırdığım ateşleri söndürüp te burasını göl ve çimenlik haline getiren kimdir?

Hız. İBRAHİM — Kim olabilir? Rabbim olan ALLAH. O her şeye kadirdir.

NEMRUD — Senin Rabbin etrafta görünmediğine göre, gökte galiba? O'na söyle, O'nunla görüşmek ve anlaşmak istiyorum. O gök işine baksın göğü idare etsin. Ben de yer işine bakayım ve yer yüzünü idare edeyim. Böylece bundan sonra aramızda anlaşmazlıkta olmaz.

Hız. İBRAHİM — Benim Rabbim, yalnız yerde veya yalnız gökte değildir. O nerede anılırsa orada hazır ve nazırdır.

NEMRUD — Rabbin'e söyle, benim ülkeme sakın gelmesin, yoksa kendisine harp ilân ederim!

Hız. İBRAHİM — (Hafifçe gülümser) Sen mi yap-

caksın harbi! Senin elinden hiçbir şey gelmez.

NEMRUD — *(Hiddetlenerek) Senin Rabbin ne iş yapar? Söyle bende onu yapayım.*

İBRAHİM — *«Benim Rabbim ölüyü diriltir ve diriye de öldürür.»*

NEMRUD — *(Yüksek sesle gülererek) Bundan kolay ne var ki, bende istediğimi öldürür, dilediğimi de diriltirim. (Dışardaki askerlere hitaben) Nöbetçiler! Nöbetçiler... çabuk bana zindandan iki tane idam mahkûmu getirin! (Askerler koşarak dışarı çıkar, Nemrud gezinir ve güler.)*

7. Meclis

Öncekiler, askerler ve iki mahkûm

NEMRUD — *İşte iki kişi, gör bakalım senin Rabbinin yaptığını bende yapabiliyormuyum yapamıyormuyum. (Askerlere dönerek, idamlık mahkumlardan birini göstererek) Bunu öldürün? (Askerler mahkumun birini hemen orada öldürürler. (Gördün mü diri idi, ben onu öldürdüm. (Öteki mahkuma dönerek) Bunu da af ediyorum, hayatını bağışlıyorum. (Hz. İbrahim'e dönerek) İşte bu idam mahkumu idi yani ölü idi ona can verdim, canını bağışladım, demek ki bende can verip can alabiliyorum.*

Hz. İBRAHİM — *Benim Rabbim, istediği yere yağ-*

mur yağdırır, istediği yere kuraklık verir. Sen bunu yapabilir misin?

NEMRUD — *Ondan daha kolay ne var? (Askerlerine dönerek) Bana bir örtü ile bir süzgeç getirin! (Hz. İbrahim'e dönerek) Nereye kuraklık istersen, oraya örtü çekerim, hiç yağmur düşmez böylece orada kuraklık olur. Nereye de yağmur yağdırmak istersem, süzgeçi tutar, üzerine su dökerim böylece yağmur yağdırmış olurum. Bundan kolayı ne? (Meydan okuyarak) istersen ispat edeyim!*

Hz. İBRAHİM — *Senin bu delillerin çürüktür ve safsatadır. Benim Rabbim aynı zamanda dilediğine nimet verir, istemediğine de vermez. (Nemrud atılır.)*

NEMRUD — *Buda kolay! (Askerlere dönerek) Bir zenginle bir fakir getiriniz bana. (İbrahim'e dönerek) Zenginin elindeki malı alıp onu fakir edeceğim fakire de o malı vererek onu zengin edeceğim.*

Hz. İBRAHİM — *(Hafifçe gülerek) Senin bütün delillerin hem çürük hemde gülünçtür!*

NEMRUD — *Neden benim delillerim çürük oluyor muş? Sen benim kuvvet ve kudretimi kasten inkâr ediyorsun!!*

Hz. İBRAHİM — *Benim Rabbim, fakir etmek istediğinin elindekilerini alır fakat başkalarını zengin etmek için, başka bir zenginin malına muhtaç değildir. Bir kişiyi zengin etmek dilerse kendi hazinesinden verir. Madem ki kendinde kuvvet ve kudretin var olduğunu iddia*

ediyor ve benim Rabbimle yarış etmek istiyorsun : işte meydan! Benim Rabbim Güneşi şarktan doğdurur ve garbda da batırır. Sen de göster kudretini görelim seni. Güneşi Batıdan doğdurda bilmediğimiz kuvvetini bizde anlayalım.

NEMRUD — Bu dediğini yaparım, ama şimdi değil, canımın istediği zaman yaparım.

Hz. İBRAHİM — Canın ne zaman ister? Söyle o zaman gelelim.

NEMRUD — Anlaşıldı. Senin ulu bir tanrın varmış anladık. Söyle tanrına onu misafir etmek istiyorum. Gelsin bizde yesin, içsin eğlensin, bende kendisine ziyafet çekeyim, kurbanlar kestireyim.

Hz. İBRAHİM — Benim tanrım, senin kurbanlarına ve ziyafetlerine muhtaç değildir. Yalnız kendisini Rab bilmeyen veya kabul etmeyenlere de asla misafir olmaz.

NEMRUD — Anladım, senin Rabbin de senin gibi inatçı ve isyankâr! Haberin olsun, senin Allah'ına harp ilân ediyorum! O'nunla savaşacağım, yeneceğim onu... Bundan sonra yerin ve göğün hakimi ben olacağım!

Hz. İBRAHİM — Yerin ve göğün tek hakimi ancak benim ALLAH'ımdır! Sen kuvvetten bahsediyorsun! Senin bir aya, bir yıldıza, bir güneşe bile gücün yetmiyor.

NEMRUD — Ya İbrahim! Artık gözüme görünme, çoluk çocuğunu da al ve git bu diyardan. Be-

ni zorla gazaplandırdın! Git, yoksa sana zararım dokunur, bunu böyle bilesin. (İbrahim çıkıp giderken Nemrud seyirciye hitaben) Göreceksin senin Rabbinle savaşıcağım ve O'nu kendi ellerimle öldüreceğim! Böylece yaptığım iş dünyanın sonuna kadar dillere destan olacak, bana karşı gelenlere de ders olacaktır. (Perde kapanır.)

8. Meclis

Nemrud'un sarayda oturduğu salon,
Nemrud elinde bir yay ile salona girer,
arkasından askerler sahneye gelirler.

NEMRUD — Gördün mü okları, nasıl arkası arkasına attım?

KUMANDAN NAHUR — Çok güzeldi efendimiz, öyle zannediyorum ki bu oklar onu vuracaktır.

NEMRUD — Bu oklar İbrahim'in Tanrısını vuracak ve öldürecektir. (Sahneye havadan ucu kanlı üç ok düşer) Gördün mü vurmuşum Onu vuracağım dedim. İşte İbrahim'in Rabbi'ni vurmuşum ve öldürmüşüm. (Yerden kanlı okları alarak) İşte onu vuran oklar. (Kendi adamlarına dönerek) Bundan sonra yerin ve göğün Tanrısı benim; böyle bilinsin ve böyle ilân edilsin. Askerlerim, ordularım hazırlansınlar. Benim kuvvet ve kudretimi kabul etmeyenlerle savaşıcağım; onlara hadlerini bildireceğim! Kumandan Nahur, çabuk askerlerimi topla, savaş hazırlığını tamamlayıp bana acele bildir!

K. NAHUR — *Emriniz derhal yerine getirilecektir efendimiz. (Geri geri yürüyerek huzurdan çıkar.)*

NEMRUD — *Bir ülkenin bir padişahı olur. Ben de bu ülkenin padişahıyım. (Benim dediğim, benim dilediğim olur. Bana kimsenin gücü yetmez. (Salonda düşünceli bir vaziyette biraz dolaşırken içeriye kumandan Nahur girer.)*

K. NAHUR — *Efendimiz bütün askerleriniz, bütün kullarınız hazırdır; emrinizi bekliyorlar. (Hürmetle eğilir ve emir bekler.)*

NEMRUD — *Güzel... Gelsinler bakalım, kimin tanrısı gelirse gelsin, hatta askerlerini de getirsin! Bakalım güçleri bana yetebilecek mi? Görüyorsunuz ya (Sahneye döner hepsine) evet hepinize meydan okuyorum. (telâşla içeri bir asker girer ve kendini yüzüstü yere atar.)*

9. Meclis

Öncekiler ve bir asker

1. ASKER — *(Sanki etrafındaki sinekleri kovarmış gibi hareket eder ve nefes nefese) Efendimiz!*

NEMRUD — *Ne kudurmuş köpek gibi soluyup acayip hareketler yapıyorsun, ne var, ne oldu?*

1. ASKER — *Efendimiz, fakat! fakat, görülmemiş, işitilmemiş bir felâket. Çabuk kapıları, pencere-leri, her tarafı kapattırınız!*

NEMRUD — *Be melun herif! Ne olduysa söyle-sene?*

1. **ASKER** — *(Eliyle etrafındaki sinekleri kovar gibi yapar) Felâket, sanki bir tufan, gökler dolusu, yerler dolusu sinek, sinek her taraf sinek.*

NEMRUD — *Mel'un herif ne sineği, çabuk söyle ne sineği!*

1. **ASKER** — *Sinekler, bütün askerlerimize hücum etti, askerlerin üstünü bir bulut gibi, bir çadır gibi kapladı. Sinekler o kadar çok ki göz gözü görmüyor.*

NEMRUD — *Ne zaman, nerede oldu? (Korkuyla etrafa bakar ve korkulu hareketler yapar.)*

1. **ASKER** — *Isırıyorlar, ısırıyorlar, durmadan usanmadan ısırıyorlar!*

NEMRUD — *(Korkuyla) Ka... Ka... Kapatın her tarafı, kapatın, iyi kapatın; sakın açık bir taraf kalmasın, iyi kapatın ki içeriye sinek girmesin!*

1. **ASKER** — *Isırıyorlar... Isırdıkları yer, hemen yara oluyor, kaşınıyor ve kan akıyor...*

NEMRUD — *(Korku ve hiddetle) Her tarafı iyi kapatın; eğer içeri sinek girerse hepinizi öldürürüm!*

1. **ASKER** — *Efendimiz, askerleriniz mahvoldu! (Bu sırada içeriye ikinci asker girer.)*

Öncekiler ve ikinci asker

2. ASKER — (Korkuyla ve sinekten kaçarcasına yorgun, bitkin bir halde sinekleri kovar gibi yaparak) Efendimiz, bütün ordun, bütün askerlerin, bütün hayvanların ve bütün erzakların mahvoldu... Sivrisinekler, bütün yeri, göğü kapladı; kimi ısıyorsa o kişi kudurarak ölüyor... Kurtarın bizi efendimiz!

NEMRUD — Alçaklar... Hayvan herifler, sizler mi beni koruyacak ve kurtaracaksınız yoksa ben mi sizi kurtaracağım? (Hiddetle) Ben sizin kulunuz değilim; siz benim kullarımsınız; sizler beni koruyacak ve kurtaracaksınız, hele içeriye bir sinek girsin gösteririm ben sizlere!

2 ASKER — Efendimiz, hepimiz mahvolduk ne yapabiliriz ki?

NEMRUD — Şu melun herif! (Oradakilere) Her tarafı iyi kapatın hiç kimse bize hiçbir şey yapamaz. (Herkes kapatılacak delikleri arar ve kapatmaya çalışırlar.) Eyvah! Bu sinek nereden geldi? (Korkak ve sineği ürkütücü hareket yapar acayip bir ses çıkarır) Kışt, kışt pis sinek, kışt... Ne duruyorsunuz aptal herifler yardıma gelin, kurtarın beni! Kim bu sineği içeri bıraktı? (Sanki sinek kendisinden uzaklaşmıştır.) Şu felâketten bir kurtulayım, gösteririm ben sizlere...! (Askerlerden biri sineği takip eder gibi yapar, Nemrud korkak ve tit-

rek bir sesle) *Geliyor, geliyor işte... Oldürün bu sineği... (İkinci asker yanına geldiğinde sanki sinek Nemrud'un yüzüne konmuştur.)*

2. ASKER — *Kıpırdamayınız efendimiz, kıpırdamayınca uçmasın ki ben onu öldüreyim. (Elini kaldırır ve Nemrud'un yüzüne kuvvetli ve çok ani bir tokat çeker.)*

NEMRUD — *Melun herif, bana mı el kaldırdın?*

2. ASKER — *Haşa efendimiz, bu cüreti kim gösterebilir? Sineği öldürmek istedim onun için vurdum. Bak (sanki sinek Nemrud'a tekrar gelmişse, asker yine sineği öldürmek istercesine bir tokat daha çeker.)*

NEMRUD — *(Yüzünü göstererek) Sineği öldürebildin mi? (Askeri Nemrud'un yüzüne dikkatlice bakar ve)*

2. ASKER — *Hayır efendimiz uçmuş... Sinek değil sanki şeytan, evet şeytanında ta kendisi!*

NEMRUD — *(Burnuyla) Hıh, hıh (Durun) burnuma ne oldu? (Tekrar burnuyla) Hıh, hıh... Eyvah sinek burnuma girdi! (Askerlere dönerek ve burnuna kaçmış olan sineği ürkütücü hareketler yaparak) Alçaklar; Nankörler! Hainler... Bunca senedir nimetimle beslendiniz; beni bir sivrisinekten koruyamadınız? (Başını sağa sola sallayarak burnuyla) Hıh, hıh, eyvah burnumda kıpırdıyor... Sinek genzimde kıpırdıyor (Başını kuvvetlice sallar) Eyvah genzimi ısırtıyor. (Başını sallar) Kıpırdama pis sinek! Canımı acıtiyorsun! (Tekrar başını sal-*

lar, sallar sallar ve yorulduğunu ifade eden hareketler yaparak bir yere oturmaya çalışır.) Of! of yoruldum! Ah ah bittim. (Kafasını tekrar yavaşça sallar) yoruldum artık başımı da sallayamıyorum. (Askerlere dönerek ve birini çağırarak Gel! çabuk başımı salla, salla diyorum, salla ki sinek kıpırdamasın! (Kendi kendine) Alçak sinek girecek başka bir yer bulamadın mı? (Askere) salla başımı, salla başımı, ne duruyorsun pis herif! Sinek canımı kemiriyor. (Asker yanına gelir ve Nemrud'un önce kafasından tutar ve birkaç defa sallar sonra Nemrud'un saçlarından tutar ve sallar) Saçımı çekme alçak herif! salla, çekme diyorum, salla durma...

1. ASKER — Efendimiz bu böyle olmaz.

NEMRUD — (Bitkin bir halde) Peki ne yapalım söylesene?

1. ASKER — Emredin bir tokmak getirelim, burnunuzdaki sinek midir, üvez midir? (Sinekten küçük aynı tip ve türdeki bataklıkta yetişen bir canlı) nedir, işte o her kıpırdayıpta bir iki defa vuralım, böylece o hayvan sersemler siz de rahatlırsınız.

NEMRUD — Çabuk bir tokmak getirin! (Üçüncü asker koşarak dışarı çıkar Nemrud yanındaki askere) Salla, yine kıpırdamaya başladı, salla salla, salla dur artık... Oh durdu... Salla, tekrar başladı. (İçeri aynı asker girer ve elinde tahta bir tokmak ile Nemrud'a yaklaşır, tokmağı göstererek)

1. ASKER — İşte getirdim efendimiz.

NEMRUD — Güzel... (Kafasını göstererek) işte yine kıpırdadı vursana vursana ne duruyorsun? (Asker elindeki tokmağı ile Nemrud'un kafasına vurur vuramaz Nemrud iki dizi üzerine çöker ve iki eliyle kafasını tutar hiddetle) alçak herif, sineği sersemleştireceğine beni sersem ettin. Ben size gösteririm. (Kafasını tutarak ve vurulan yeri eliyle yoklayarak) Kafamı parçaladın, hiç odunla kafaya vurulur mu? Çabuk yumuşak bir şeyle yapılmış bir tokmak getirin. (Yanıdakine) salla yine kıpırdamaya başladı, salla ne duruyorsun sersem herif sallasana. (3. Asker dışarı gider ve elinde başka bir tokmak, kavuçuktan ve keçeden yapılmış halde) (içeri girer).

3. ASKER — Getirdim efendimiz! (Başıyla yanındaki Nemrud'un kafasını sallayan askere çekilmesini işaret ederek ve elindeki tokmağı ile Nemrud'un kafasına vurur) Nasıl güzel mi efendimiz?

NEMRUD — Güzel, vur, vur durma vur. (Birkaç defa vurur.)

3 ASKER — Yeter mi efendim.

NEMRUD — Yetmez, ur! ur! durma urha! ur! Ne duruyorsun, ur dedim, ur ha ur! Ur ha! durma ur ha, ur ha ur... (Diye diye ölür)

3. ASKER — İlahlık davasını bu halle mi güdersin? Sinekle baş edemez, geberirde gidersin! Perde kapanır.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1. Meclis

Bir tarafta Hz. İbrahim'in evi diğer taraf tabii düzlükler ve üzerinde otlayan birkaç sürü koyun ve keçi. Hz. İbrahim evin kapısının önüne oturmuş Allah'a şükretmekle vaktini geçiriyor... Evin içinde Hacer yemek yapmakla meşguldür. Buldukları yer bir köyü andırmaktadır. Hz. İbrahim, çobanları ve birkaç köylü işleriyle meşguldür. Bir köylü Hz. İbrahim'in yanına gelir ve :

BİR KÖYLÜ — *Ya İbrahim! Ben çok fakirim. Allah sana çok mal vermiş; sende bana Allah malından bir keçi ver, bunun sütü ile geçineyim.*

HZ. İBRAHİM — *(İlerdeki sürüyü göstererek) git şu tepedeki sürüye, çobanıma söyle sana on keçi versin.*

BİR KÖYLÜ — *Allah senden razı olsun. (Der ve sevinerek gider. Hz. İbrahim ibâdetine devam eder ve aynı adam biraz sonra tekrar gelir.) Ya Hz. İbrahim, bana verdiğin keçiler öldü, bana birkaç keçi daha vermez misin?*

HZ. İBRAHİM — (Aynı sürüyü göstererek) *Ey Allah'ın kulu, şu gördüğün sürü var ya sürüyle ve çobanı ile beraber senin olsun!*

BİR KÖYLU — *Allah razı olsun Yüce Rabbimiz malını bereketli kılsın.*

HZ. İBRAHİM — (Seyirciye dönerek) *Niçin veremeyeyim, ben Allah malının bir bekçisiyim. Ancak kişinin yaptığı hayır ile yediği kendisine kalacaktır. Ustelik Allah cömerttir ve cömert olanları sever.*

HACER — (Eviden çıkar ve Hz. İbrahim'e yaklaşır) *Ey Allah'ın sevgili kulu ne işle meşgul-sün?*

HZ. İBRAHİM — *Ya Hacer, boş vaktimi Rabbim'e şükrekmekle geçiriyorum.*

HACER — *Ya İbrahim, yaptığın hayırlar, iylikler, senin için değil mi?*

HZ. İBRAHİM — *Ya Hacer, şunu unutma ki şükür nimettir, küfür ise azabtır. Ben neden Rabbim'e çok şükür eden bir kul olmayayım?*

HACER — *Ya İbrahim, ben sana niçin şükrediyorsun veya artık şükretme demiyorum ki! O kadar çok bağışta ve o kadar çok ibâdette bulunuyorsunki beni şaşırıtıyorsun. Halbuki sen Allah'ın çok sevgili bir kulusun!*

HZ. İBRAHİM — *Ya Hacer, ne kadar çok şükredersen Allah'da nimetini o kadar çok artırır. Şunu da unutmamalı ki cömert olmayan cennete giremez! Ben Allah için, onun yolun-*

da ne kadar çok sarf ettiysem Allah'ta o kadar çok bana nimet verdi. Ben Allah'a ne kadar çok ibâdet ettiysem, onun huzurunda eğildiysem ne kadar çok Allah'a secde ettiysem, Yüce Rabbim de beni o derece izzetli, iffetli ve şerefli kıldı. Ya Hacer, kâfir Nemrud'un akibetinin ne olduğunu duydun değil mi? İnsan olarak nefsimin kötü arzularından ve Allah'ın emirlerine isyanından yine Allah'a sığınırım...

HACER — Ya İbrahim, Nemrud dedin de aklıma geldi... Nemrud nasıl bir insandı?

Hz. İBRAHİM — Nemrud, her şeyden önce: Zalim, gaddar ve çok nankör idi. Allah kendisine mal vermişti, mülk vermişti, saltanat ve kiralık vermişti bununla da kalmamış, Allah kendisine ne kadar mal, mülk ve imkân verdiyse Nemrud'da o derece de Allah'a asi oldu ve itaat etmedi, ibâdet etmedi. Ya Hacer, Allah ona nimetini fazla verdi ki bakalım kulum anlayacak mı diye. Halbuki Nemrud daha fazla asi oldu, bu da yetmezmiş gibi birde ilahlık iddiasına girdi! Sonunda ne oldu? Allah emretti sivrisineklere, Nemrud'un bütün askerlerini, mallarını ve kendisini helak etti!

HACER — Nemrudu da helak eden bir sivrisinekmiş... Doğrumu ya İbrahim?

Hz. İBRAHİM — Evet hem de total bir sivrisinek...

HACER — Niçin total bir sivrisinek bu işi yaptı, sağlamı yok muydu?

H2. İBRAHİM — Bunun iki sebebi var : Birincisi Nemrud'un askerlerini helâk eden sivrisinekler sağlam oldukları için rahatlıkla uçuyorlar idi. Bu topal ise uçamıyordu. Allah'a yalvardı ve şöyle dedi. «Ya Rabbi, benim de ayağım, kanadım sağlam olsaydı bende sana hizmet ederdim» diye şikâyet edince Allah'da ona Nemrud'u öldürme şerefini verdi... İkinci husus : Nemrud ilâhlik sevdasına düşmüş ve kendi mülküne, saltanatına, malına güvenmiş ve böbürlenmiştir. Kendine, malına, saltanatına güvenenlerin ve Allah'a isyan edenlerin akibetlerinin ne olacağını, değil Allah ile başa çıkmak, O'nun topal bir sivrisineğinin karşısında nasıl aciz kalıp helâk olacaklarını bütün insanlara ispat içindi!

HACER — Ya İbrahim, zannımca bundan sonra EDESSA diyarının adı URHA olmalı. Sebebi ni sorarsan : Nemrud ölürken, kafasına tokmakla vurdurur ve devamlı vurmaları içinde URHA, URHA, URHA diye bağırmiş. Bu beladenin adı URHA olmalı ki, her URHA denildiğinde Nemrud hatırlanmalı. Her Nemrud hatırlandıkça da Allah'a isyan edenlerin ne şekilde hezimete uğrayacakları hatırlanmalı, böylece kıyâmete kadar bu isim bütün insanlara bir ibret olmalı. Ya İbrahim, acaba bu kadar gerçeklerden sonra bu ülkede yine Allah'a isyan edenler olur mu?

H2. İBRAHİM — Elbette... Her devirde Allah'a isyan edende, etmeyen de bulunur. Hazreti Adem babamızdan tâ kıyâmete kadar hak ile batıl mücadele edecektir! Şunu unutmamalı

ki her seferinde Allah'ın kuvvet ve kudreti galip gelecektir!

HACER — *Bu ülkedeki Allah'a isyan ederlerle Allah'a itaat edenleri nasıl ayırabiliriz?*

H2. İBRAHİM — *Çok kolay ya Hacer, dünyanın neresinde olursa olsun bir kimse ki, haksızlık, adâletsizlik, zulüm yapıyor, Allah'ın verdiği nimetlere şükür etmiyor, isyan ediyorsa malına, evladına veya kendi gücüne güveniyorsa işte onlar NEMRUDİDİRLER. Bunlar Nemrud'un yolundan gidenlerdir! Bütün alem şunu unutmasın ki, Nemrud'un yolundan gidenlerin akibetleri de tıpkı Nemrud'un gibi felâkettir, hüsrandır. Çünkü yüce Allah kuvvet, kudret ve intikam sahibidir. Dünyanın neresinde olursa olsun her kim ki Allah'ı bilir, Allah'tan korkar, haksızlık, adâletsizlik ve zulüm yapmaz aynı zamanda, Allah'ın verdiği nimetlere şükretmesini bilir ve şükrünü de ihmal etmezse fakirin, yetimin, düşkünün yardımına koşarsa, malını Allah rızası için vermekten korkmaz isteyen boş çevirmesse işte onlar HALİLİDİRLER. Evet, Halili olanları Yüce Allah her zaman, her yerde, sever ve korur.*

HACER — *Acıkmadın mı ya İbrahim? Yemek hazırlayayım da ye.*

H2. İBRAHİM — *Ya Hacer, sen sofrayı hazırlayiver. Bugün bize misafir gelmedi mi?*

HACER — *Hayır ya İbrahim gelmedi.*

H2. İBRAHİM — *Sen sofrayı hazır et, bende etrafı adam salayım, yemek yememiz için misa-*

fir yoksul, yolcu, kimler varsa bulup getirsinler. (Sahne kenarında kaval çalarak koyunları güden çobana dönerek yüksek sesle) Çoban çoban :

1. ÇOBAN — *Buyur ya İbrahim.*

H2. İBRAHİM — *Diğer arkadaşlarına da söyle etraftı araştırsınlar, yemek yiyeceğiz, yolcu, yoksul, misafir kimi bulabilirlerse alıp gelsinler bekliyoruz. (Çoban giderken Hacer sofrayı hazzırlamakla meşguldür.)*

HACER — *(Hz. İbrahim'e hitaben) saatler geçti, yemek soğudu, sen ise sabahtan beri açsın ya İbrahim. Hiç olmazsa misafir gelinceye kadar biraz yemek yeseniz.*

H2. İBRAHİM — *Ya Hacer, bu güne kadar soframda misafir olmaksızın hiç yemek yedim mi? İnşallah bundan sonrada Rabbim bana misafirsiz yemek yedirmez.*

1. ÇOBAN — *(Sahneye girer) (Ya İbrahim, kimseyi bulamadık. Ne yapmamızı emredersiniz.*

H2. İBRAHİM — *Hele biraz daha arayın, belki bulunur bir kimse. (Çoban gider, Hz. İbrahim sofradan biraz uzakta oturur ve birini gözlermişcesine bekler.)*

1. ÇOBAN — *(Sahneye girer) Ya İbrahim, birkaç misafir bulduk geliyorlar!*

H2. İBRAHİM — *Bana nitemetini bol bol veren ve soframı da misafirsiz bırakmayan Allah'a sonsuz şükürler olsun. (Misafirlere dönerek)*

2. Meclis

Misafirler, Hz. İbrahim, çoban ve Hacer

Hz. İBRAHİM — *Buyurunuz sofraya. (Hep beraber sofraya otururlar. Yufka ekmek ve tahta kashıkla büyük bir kaptan hepsi beraber yerler ve kalkarlar. Misafirlerden biri)*

1. MİSAFİR — *Yüce Allah kazancınıza, sofranıza ve hanenize İbrahim Halillullah bereketi versin.*

MİSAFİRLER — *(Hep birden yüksek sesle) Amin.*

2. MİSAFİR — *Ya İbrahim, bir derdimiz olduğunda sana geliyor, derdimizi anlatıyoruz. Sen de bize derman oluyorsun. Ya seni bulamadığımız zaman ne yapacağız, bize ne tavsiye edersin?*

Hz. İBRAHİM — *Evlatlarım, değil size, bütün kâinata, bütün insanlara şu vasiyette bulunacağım, kim bu vasiyete uyarsa Allah'ın sevgisini ve mükâfatını kazanır.*

1 — *Hiçbir şekilde Allah'a şirk koşmayınız!*

3. MİSAFİR — *Şirk nedir ya İbrahim?*

Hz. İBRAHİM — *Allah'a eş, benzer koşmaya, Allah'ın varlığını ve birliğini inkâr etmeye şirk koşmak denir.*

2 — *Allah'a ibâdetinde samimi ve devamlı olunuz.*

- 3 — *Yalan söylemeyiniz, Allah yalan söyleyenleri sevmez.*
- 4 — *Zulüm ve haksızlık yapmayınız. Allah zalimleri asla sevmez. Allah zalimlerin düşmanıdır.*
- 5 — *Cömert olunuz. Allah cömerttir. Onun için de cömert olanları çok sever. Zira : «Cömert olmayanlar Cennet'e giremez»-ler.*
- 6 — *Ve size son tavsiyem : Sabırlı olunuz. Allah sabırlıdır, sabırlı olanları sever. (Durur hafif bir ara verir ve nefes alır).*

Evlâtlarım, (yavaş yavaş seyircilere doğru gelir ve yüksek sesle) sevgili evlâtlarım! HALİLİ olmak isterseniz bu tavsiyelerime sadık ve sahip olun! (iki elini yana açar ve hafif bir eğilişle selâmlar. Perde kapanır.

15/2/1976

URFA

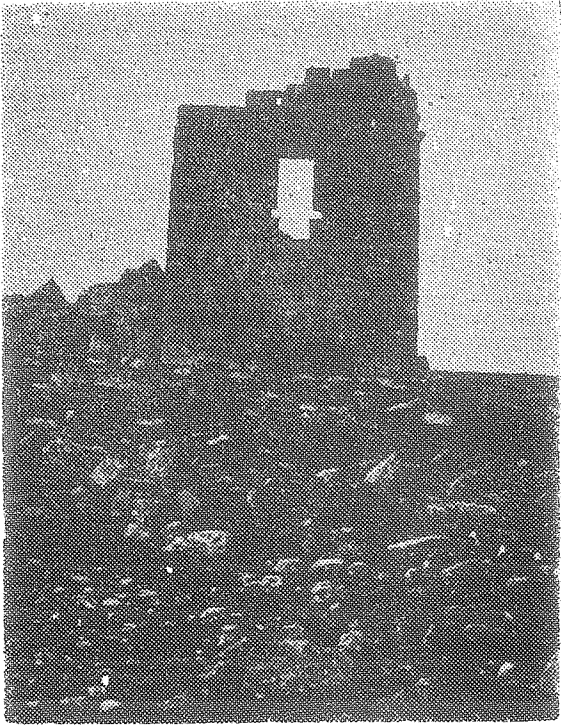
SON

ÖCAL KİTAPLIĞI

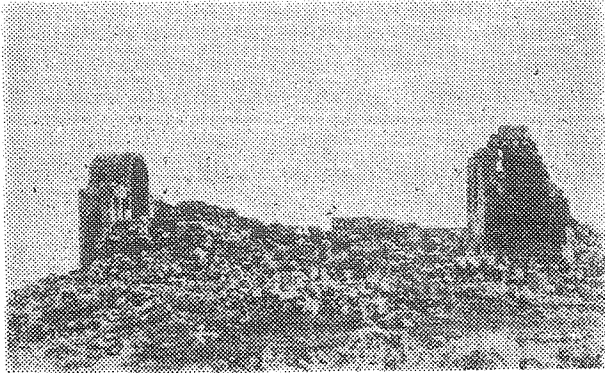
No... 891

URFA'DA BULUNAN TARİHİ YERLER

- 1 — Hz. Adem'in ilk ziraate başladığı yer.
- 2 — Hz. İbrahim'in doğduyu yer.
- 3 — Hz. Eyyub'un şifâ bulduğu sabır mağarası
- 4 — Hz. Şuayb'in kurduğu şehir ve makam
- 5 — Hz. Musa'nın çobanlık yaptığı tektek dağları
- 6 — Hz. İsa'nın mendilinin düştüğü ULU CAMİİ
KUYU'SU
- 7 — Tarihi Harran Üniversitesi
- 8 — Hititlere, Asurlulara ve Selçuklulara ait ta-
rihi kalıntılar

Binlerce sene önceki Nemrud'un sarayının kalıntıları

Binlerce sene önceki Nemrud'un sarayının kalıntıları

MEHMET EMİN ERTAN — 1946, URFA

İlk tahsilini Urfa'da, Orta ve Lise tahsilini Konya İmam-Hatip Lisesinde tamamlayan yazar, Erzurum Erkek Lisesini de bitirdikten sonra, İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünü ve İstanbul Edebiyat Fakültesini aynı yıllarda bitirmiştir.

Bu eserinden başka, Divan Edebiyatında Ramazaniyeler adlı bir incelemesi ve «GERÇEK KUL Hz. İBRAHİM» adlı bir romanı, basılmak üzeredir.

Yazar, halen Urfa İmam Hatip Lisesi'nde Edebiyat öğretmenliği ve Müdür Muavinliği yapmaktadır.

HACER

-Ya İbrahim, zannımca bundan sonra Edessa diyarının adı: URHA olmalı. Sebebini sorarsan: Nemrut ölürken, kafasına tokmakla vurdurur ve devamlı vurmaları için de URHA, URHA, URHA diye bağırması. Bu beldenin adı URHA olmalı ki, her Urha denildiğinde Nemrut hatırlanmalı, her Nemrut hatırlandıkça da Allah'a isyan edenlerin ne şekilde hezimete uğrayacakları hatırlanmalı. Böylece bu isim, kıyamete kadar, bütün insanlara bir ibret olmalı.